

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZΩΗ

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ωνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 104ον | Δεκέμβριος 2014 | 4285

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΗ ΦΑΤΝΗ

ΑΣΥΛΛΗΠΤΟ τὸ μυστήριο τῆς θείας ἐνανθρωπή-
σεως. Ὁ Θεὸς γίνεται ἄνθρωπος, γιὰ νὰ κάνει
θεὸ τὸν πεσμένο καὶ ἐξαχρειωμένο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία
ἄνθρωπο. Ἀξίζει, λοιπόν, νὰ σταθοῦμε μπροστὰ στὸ
κοσμοϊστορικὸ αὐτὸ γεγονός.

Νὰ σκεφθοῦμε τί; Νὰ σκεφθοῦμε ποιὸν θὰ ὑπο-
δεχθοῦμε. Δηλαδὴ νὰ συνειδητοποιήσουμε πρῶτα,
ὅτι ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁ παντοδύ-
ναμος Θεός, ἔρχεται ἀνάμεσά μας. Καὶ τὸ δεύτερο
ποῦ πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολήσει εἶναι τὸ πῶς θὰ
Τὸν ὑποδεχθοῦμε. Ὁ ἄνθρωπος τῆς δικαιοσύνης καὶ
τῆς ἀγάπης μὲ τὴν καθαρὴ συνείδηση καὶ τὴν ἀγνὴ
καρδιά, εἶναι ὁ πιὸ κατάλληλος τόπος, ὅπου ἐπανα-
παύεται ὁ Θεός. Αὐτὸ ἄλλωστε φανερώνουν καὶ τὰ
γεγονότα, ποῦ ἔλαβαν χώρα κατὰ τὴν ἐνανθρώπηση
τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἄς τὰ παρακολουθήσουμε.

Ἡ πρώτη κατηγορία ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκεί-
νης ἀποδεικνύεται ἀνάξια νὰ ὑποδεχθῆ τὸ Βρέφος
τῆς Βηθλεέμ, τὸν Σωτῆρα Κύριο. Ὁ Ἡρώδης καὶ μαζί
μὲ αὐτὸν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι οὔτε κα-
θαρὴ συνείδηση οὔτε ἀγνὴ καρδιά διαθέτουν. Μέσα
στὴν σκοτεινὴ ψυχὴ τοὺς φωλιάζει ὁ ἐγωισμὸς, τὸ
πάθος τῆς φιλοδοξίας, τῆς ὑποκρισίας, τὰ αἰώνια
αὐτὰ ἐμπόδια ποῦ φράσσουν τὸν δρόμο πρὸς τὴ
φάτνη. Βλέπουν τὴν ἀλήθεια καὶ δὲν θέλουν νὰ τὴν
παραδεχθοῦν. Ρωτᾷει ὁ Ἡρώδης «**ποῦ ὁ Χριστὸς
γεννᾶται;**» ὄχι ὅμως γιὰ τὸν Τὸν προσκυνήσει,
ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸν θανατώσει. Ἐρευνοῦν «**οἱ Ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς τοῦ λαοῦ**» τὶς θεῖες Γρα-
φές, ψάχνουν τοὺς Προφῆτες καὶ ἀποφαίνονται μὲ
τὸ προφητικὸ στόμα τοῦ Μιχαῖα ὅτι «**ἐκ Βηθλεέμ
ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν
λαὸν μου τὸν Ἰσραήλ.**» Οἱ ἴδιοι ὅμως δὲν ὠφε-
λοῦνται. Μένουν μακριὰ ἀπὸ τὴ φάτνη. Μακριὰ
ἀπὸ τὰ χαρμόσινα δοξαστικὰ τῶν ἀγγέλων.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει πάντοτε. Δὲν ἀρκεῖ ἡ θρη-
σκευτικὴ γνώση. Δὲν φθάνει νὰ γνωρίζουμε ποῦ
βρίσκεται ἡ Βηθλεέμ. Χρειάζεται ἡ θερμὴ διάθεση
καὶ ἡ σταθερὴ ἀπόφαση νὰ βαδίσουμε μὲ καθαρὴ
καρδιά τὸν δρόμο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας. Γιὰ
νὰ βαδίσουμε τὸ στενὸ καὶ ἀνηφορικὸ μονοπάτι
ποῦ ὀδηγεῖ στὸν Χριστό, πρέπει νὰ ἀποθέσουμε τὸν
«**ὄγκον τῆς εὐπερίστατης ἁμαρτίας**», τὸ βάρος
τοῦ ἐγωισμοῦ. Γιὰ νὰ μποῦμε στὴ φάτνη Ἐκεῖνου,

ποῦ «*ἐταπεινώσεν τὸ ἀταπεινώτων ὕψος Του*» πρέπει
πρῶτα νὰ ταπεινωθοῦμε.

Ἀλλὰ ἂν ὁ ἐγωισμὸς ἐμποδίζει νὰ πλησιάσουμε
τὸν Ἰησοῦ, οἱ ταπεινὲς καὶ οἱ ἀπλὲς καρδιές, χθὲς
καὶ σήμερα, εἶναι τὸ προσφιλὲς οἶκημα, στὸ ὁποῖο
εὐαρεστεῖται νὰ κατοικεῖ ὁ ταπεινὸς Κύριος. Καὶ
τέτοιες καρδιές διέθεταν οἱ Ποιμένες. Αὐτοὺς ἐπι-
σκέπτεται ὁ ἄγγελος, γιὰ νὰ τοὺς φέρει τὸ χαρμόσι-
νο μήνυμα. Αὐτοὺς
«**δόξα Κυρίου πε-
ριέλαμψε**». Καὶ
γίνονται μὲ τὸ τα-
πεινὸ παράδειγμά
τους ὁδηγοί, στὴν
ἀσέλμη νύχτα τῆς
ἀπιστίας, σὲ ὅσους
ποθοῦν νὰ βροῦν
τὴν Φάτνη.

Πλαί στοὺς τα-
πεινοὺς βοσκοὺς
ἔχουμε καὶ τοὺς
Μάγους, τοὺς σο-
φοὺς τῆς ἐποχῆς
ἐκείνης. Ἡ σοφία
τους δὲν τοὺς ξι-
πάζει. Εἶναι ταπει-
νοί. Ἐρευνοῦν καὶ ἀναζητοῦν μὲ καθαρὸ μάτι καὶ
ἀγνὴ καρδιά. Οἱ καπνοὶ τοῦ ἐγωισμοῦ δὲν τοὺς
κλείνουν τὸ ὀπτικὸ πεδίο τῆς ψυχῆς. Παρατηροῦν
τοὺς ἀστέρες καὶ βλέπουν τὸν ἀστέρα καὶ διὰ μέσου
τῆς ἐπιστήμης τους ἀντικρίζουν τὸν Δημιουργὸ καὶ
φθάνουν στὴ φάτνη. Ἡ ἐπιστήμη τους ἀναπτύσσει-
ται πρῶτα ἀπὸ ὅλα στὸ γόνιμο ἔδαφος τῆς ἀγνῆς
καρδιάς τους.

Σοφοὶ ἀλλὰ καὶ ταπεινοί. Νὰ τὸ μυστικὸ τους. Σ'
αὐτὲς τὶς ψυχὲς φανερώνεται ὁ Θεός. Ζητοῦν τὴν
ἀλήθεια καὶ ὅταν τοὺς ἀποκαλύπτεται τὴν δέχονται
ὅπως εἶναι, ἔστω καὶ ἂν ἀνακλίνεται σὲ ταπεινὴ
φάτνη καὶ περιβάλλεται μὲ φτωχικὰ σπάργανα. Δὲν
σκανδαλίζονται ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ἀσημότητα. Τί
βλέπουν; Ὅχι καλλιμάρμαρα ἀνάκτορα. Μόνο τα-
πεινὸ κατάλυμα, σπαργανωμένο βρέφος καὶ φτωχὴ
μητέρα. Καὶ ἐκεῖ ἀποθέτουν ὄχι μόνο τὰ δῶρα τους,
ἀλλὰ πιὸ πολὺ τὴν καρδιά τους.

**Γιὰ νὰ μποῦμε στὴ
φάτνη Ἐκεῖνου, δὲν
ἀρκεῖ ἡ θρησκευτικὴ
γνώση. Δὲν φθάνει
νὰ γνωρίζουμε ποῦ
βρίσκεται ἡ Βηθλεέμ.
Χρειάζεται ἡ θερμὴ
διάθεση καὶ ἡ σταθερὴ
ἀπόφαση νὰ βαδίσου-
με μὲ καθαρὴ καρδιά
τὸν δρόμο τῆς ἀγάπης
καὶ τῆς θυσίας.**

Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΜΑΡΙΑ

Κάθε ἀνατολῆς ἡλίου προηγείται μία αὐγή. Καὶ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἥλιου τῆς Δικαιοσύνης προηγήθηκε ἡ θεία αὐγή, ὁ «*ἄρθρος ὁ φαεινός*», ἡ Παρθένοσ Μαρία. Αὐτὴ ὑπῆρξε ἡ ἀγία γῆ ποὺ γεώργησε τὸν θεῖο στάχυ, τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Αὐτὴ τὴ νέα Μπτέρα, ποὺ σκύβει εὐλαβικὰ ἐπάνω ἀπὸ τὴ φάτνη, ζωγράφησαν καὶ ὕμνησαν μὲ διάφορους τρόπους οἱ ἐμπνευσμένες καὶ ταλαντοῦχες ψυχές. Ἀναμφισβήτητα ὅμως ὁ ὠραιότερος ὕμνος πρὸς τὴν Παρθένο εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ψάλλει μόνη της ἡ κάθε ψυχὴ, καθὼς ἀτενίζει μὲ εὐλάβεια τὴ θεία μορφή της, μέσα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα σιωπῆς καὶ προσευχῆς τὴ νύκτα τῶν Χριστουγέννων.

Τὴν βλέπει νὰ ταυτίζει τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἱστορία της, μὲ τὴν ζωὴ καὶ τὴν ἱστορία τοῦ Παιδιοῦ της. Τὸ ἀγαπᾷ καὶ τὸ λατρεύει πρὶν ἀκόμα τὸ γεννηθεῖ. Καθὼς σκιρτᾷ ὁ θεϊκὸς καρπὸς μέσα στὰ σπλάχνα της -ἂς μὴ γνωρίζουν οἱ γύρω τίποτα, ἂς ταραζεται ὁ Ἰωσήφ- ἡ Παρθένοσ ἡσυχάζει καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐμβαθύνει στὸ «*ξένον Μυστήριον*». Συνδιαλέγεται μυστικὰ ἡ Μαριάμ μὲ τὸν Λόγο ποὺ φέρει.

Ἡ Ἁγία Γραφή ὑπῆρξε ἡ τροφή της. Λυχνάρι στὰ πανάχραντα βήματά της. Καμιὰ ὅμως σελίδα της δὲν τὴν εἶχε τόσο γοητέψει ὅσο αὐτὴ ποὺ μυστικὰ διαβάσει μέσα της ἐδῶ καὶ ἐννέα μῆνες. Τώρα λύνονται τὰ ἐρωτηματικὰ γιατί σὲ λίγο θὰ μιλήσει ὁ Λόγος. Μὰ καὶ τὰ σκοτεινὰ σημεῖα τῶν Γραφῶν φωτίζονται ἀπὸ τὸ θεῖο Φῶς ποὺ σὲ λίγο θὰ ἀνατελεῖ στὴ φάτνη.

Ἔρχεται στὴ Βηθλεὲμ καὶ δὲν ὑπάρχει γιὰ τὴ μπτέρα τοῦ Ἐμμανουὴλ οὔτε μιὰ γωνιά. Δὲν παραπονεῖται ὅμως ἂν καὶ γνωρίζει ὅτι τὸ «*ἐν αὐτῇ ἅγιόν ἐστι*». Δὲν σκανδαλίζεται. Γεννᾷ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ μέσα στὸ σπῆλαιο. Τὸν σπαργανώνει. Τὸν περιποιεῖται. Τὸν τρέφει. Φαίνεται ὡς ἀπλὸ βρέφος μέσα στὴ φάτνη ὁ «*ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ ἐποχούμενος*» καὶ ὅμως ἡ Παρθένοσ πιστεύει. Πιστεύει καὶ ὅταν ἔρχονται στιγμὲς ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβει τὸ μυστήριον τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Πιστεύει παρόλο ποὺ ἐλάχιστοι τότε ἐπίστευαν.

Ἐμπρὸς στὴ θεία παρουσία στεκόμαστε ἐντελῶς ἰδιαίτερα αὐτὲς τὶς μέρες τῶν Χριστουγέννων καὶ ἐμεῖς. Στρέφουμε τὰ βλέμματά μας στὴν ἀγνή μορφή της. Αἰσθανόμαστε μέσα μας ἕνα κόσμον ὁμορφον, ἠθικόν, ἀγγελικόν νὰ δημιουργεῖται. Νεκρώνονται οἱ χωμάτινες περιοχὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου καὶ φτερώνονται οἱ πιδὲ εὐγενικὲς δυνάμεις τῆς ψυχῆς μας.

Στὰ μάτια μας λάμπει ἡ χαρὰ. Στὰ χεῖλη μας ἀνεβαίνει θερμὴ ἡ εὐχὴ. Παναγία Θεοτόκε, τὸν κόκκο τοῦ σταριοῦ ποὺ φύτρωσε στὴ Βηθλεὲμ καὶ εἶναι ὁ «*ἄρθρος τῆς ζωῆς*» ποὺ ἔθρεψε τὸν Ἰσραὴλ τῆς χάριτος, ἀξίωσε καὶ ἐμᾶς νὰ τὸν θερίσουμε. Νὰ τὸν γευώμεθα ἐδῶ στὴ γῆ ὡς τὴν τροφή τοῦ παντός.

Ο ΙΩΣΗΦ

Τὸν Ἰωσήφ ἐπιστράτευσε ἡ θεία Πρόνοια στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς μεγάλης πείνας, νὰ γίνει ὁ σιτοδότης τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ φύλακας τῆς ὑλικῆς τροφῆς τῶν ἀνθρώπων. Τὸν Ἰωσήφ ἐπιστρατεύει τώρα ὁ Θεὸς καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη, γιὰ νὰ γίνει ὁ προστάτης καὶ φύλακας τοῦ «*Ἄρθου τῆς ζωῆς*», τῆς θείας καὶ μοναδικῆς τροφῆς τοῦ κόσμου.

Γιὰ τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ, ἀναφέρει ἀρκετὰ ἡ ἀγία Γραφή. Γιὰ τὸν δίκαιον ὅμως Ἰωσήφ, λίγες μόνον πληροφορίες μᾶς δίνει. Ἐν τούτοις εἶναι χαρακτηριστικὲς οἱ φράσεις ποὺ περιγράφουν τὴν ἀγία μορφή του. Ἐμφανίζεται ὡς ἄνθρωπος μὲ μιὰ μοναδικὴ ταπεινοφροσύνη καὶ ἕνα ἡγεμονικὸ μεγαλεῖο. Κρατᾷ πάντα μιὰ στάση θαυμαστῆς σιωπῆς καὶ βαθύτατης εὐλάβειας πρὸ τοῦ μυστηρίου τῆς σαρκώσεως τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Φτωχὸς μαραγκὸς στὸ ἐπάγγελμα. Χωρὶς κάτι τὸ ἐντυπωσιακόν στὴν ἐμφάνισή του. Εἶναι ἀπόγονος τοῦ βασιλιᾶ Δαβὶδ. Ἔνας τύπος καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ πολίτη ποὺ κερδίζει τὸ καθημερινόν του ψωμί. Ὁ Θεὸς ὅμως, ποὺ «*ἐτάζει καρδίας καὶ νεφρούς*», βλέπει τὴν ἀγία καὶ ἐνάρετη ψυχὴ του καὶ γι' αὐτὸ τοῦ ἐμπιστεύεται τὸν «*Ἄγγελον τῆς μεγάλης βουλῆς*» Του.

Θὰ περίμενε κανένας, ὅτι σὲ μιὰ τόσο ἀγία ψυχὴ, θὰ ἔρχονταν ὅλα κατ' εὐχὴν καὶ δὲν θὰ εἶχε τὴ γνωστὴ ἐναλλαγὴ δοκιμασίας καὶ χαρᾶς, ὅπως ὅλοι μας. Καὶ ὅμως συμβαίνει τὸ ἀντίθετο. Ἡ δίκαιη καὶ ἐνάρετη ζωὴ του ὑφαίνεται μὲ τὸ σιμὸν τῆς θλίψεως καὶ τὸ ὑφάδι τῆς εὐφροσύνης. Τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια εἶναι τόσο κατηγορηματικὰ πάνω σ' αὐτό.

Ταραζεται ὁ μνήστωρ Ἰωσήφ μὲ τὶς ὑποψίες του, καίρεται καὶ ἡρεμεῖ μὲ τὸ μήνυμα τοῦ ἀγγέλου. Ολίβεται μὲ τὴν ἀστοργία τῶν Βηθλεεμιτῶν, ἀγάλλεται μὲ τὴν γέννηση τοῦ θείου Βρέφους. Δοκιμάζεται σύντομα πάλι μὲ τὴν ταραχὴ τοῦ Ἡρώδη, ὁ ὁποῖος ζητᾷ νὰ μάθει «*ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται*», μὰ εὐθὺς ἀμέσως διαλύει τὸ φόβον ἢ χαρὰ τοῦ φανέντος ἀστέρος καὶ ἡ προσκύννηση τῶν Μάγων. Καὶ πάλι ὅμως μετὰ τὴ γαλήνη ἢ τρικυμία. Ὁ Ἡρώδης «*ζητεῖ τὴν ψυχὴν τοῦ Παιδιοῦ*», ἀλλὰ νὰ καὶ ἡ λύση τοῦ πειρασμοῦ. Ὁ ἀγγελὸς Κυρίου, τοῦ δείχνει τὸν τρόπο διασώσεως, «*φευγε εἰς Αἴγυπτον*». Καὶ ὅταν ἀργότερα ἐπιστρέφει ἀπὸ τὴν χώρα τῆς ἐξορίας, συναντᾷ καὶ πάλι μπροστὰ του τὰ λείψανα τῶν παλαιῶν κινδύνων, τὸν Ἀρχέλαον, ποὺ βασιλεύει στὴν Ἰουδαία. Ἔρχεται ὅμως ἡ Ναζαρέτ νὰ τοῦ χαρίσει ἡρεμία καὶ χαρὰ. Καὶ δέχεται ἀγόγγυστα, μὲ ἐλπίδα καὶ πίστη στὸν Θεόν, ὅλη αὐτὴ τὴν ἐναλλαγὴ τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν δοκιμασιῶν ὁ πιστὸς Ἰωσήφ. Δὲν τὰ χάνει, δὲν λιγοψυχᾷ. Πιστεύει ὅτι τὸν τελευταῖον λόγον τὸν ἔχει ὁ Θεός.

Πόσο μᾶς χρειάζεται αὐτὸ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγίου Ἰωσήφ!

Μπροστά στο θαῦμα τῆς ζωῆς

Στέκομαι ἐκστατικός μπροστά στο θαῦμα τῆς ζωῆς. Ένας νέος ἄνθρωπος προστέθηκε ἀπό χθές στήν οἰκογένειά μας. Εἶναι μιὰ χαρωπὴ ἐλπίδα, μιὰ ἐλπίδα σαρκωμένη, γεμάτη ὁμορφες ὑποσχέσεις, ὄνειρα καὶ πόθους. Μιὰ ροδόπεπλη ἀνατολή, πού, μόλις φάνηκε στοῦ συννεφιασμένο ὀρίζοντα τῆς ζωῆς μας, γέμισε χρυσάφι τὴν πλάση ὅλη καὶ ἔκανε τὰ πουλιὰ νὰ τονίσουν τὰ πιὸ χαρμόσινα δοξαστικά τους.

Ένας νέος ἄνθρωπος! Ένα ἀκόμη δῶρο τῆς πατρικῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πού κάλεσε γιὰ συνδημιουργοὺς τοὺς ἀνθρώπους, χαιρόμαστε ὅλοι τὶς ἡμέρες αὐτές. Στὸν μεγάλο Δημιουργό τῆς ζωῆς, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ ἀπευθύνω θερμὴ τὴν εὐχαριστία, γιὰ τοὺς νέους τρυφεροὺς βλαστοὺς τῆς ζωῆς, πού χαρίζει στὰ σπίτια μας.

Καὶ τώρα μπροστά στοῦ ὀλόλευκο αὐτὸ ἀγγελοῦδι, στὸν ἔμψυχο αὐτὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, στέκομαι μὲ εὐλάβεια καὶ δέος καὶ συλλογίζομαι: **«Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;»** (Λουκ. α' 66).

* * *

Αὐτὰ τὰ μικρὰ τρυφερὰ χεράκια μὲ τὶς ἀδέξιες κινήσεις, θὰ χειρισθοῦν κάποτε τὸ σωτήριο νυστέρι τοῦ χειρουργοῦ ἢ τὸ ματωμένο σιλήτο; Θὰ ὑψωθοῦν ἱκετευτικά γιὰ νὰ προσευχηθοῦν καὶ νὰ προσφέρουν ἴσως τὴν ἀναίμακτη θυσία ἢ γιὰ νὰ ἀπειλήσουν τὸν συνάνθρωπό τους; Θὰ χρησιμοποιήσουν τὴ γραφίδα γιὰ νὰ φωτίσουν ἢ νὰ σκοτίσουν; Θὰ κρούσουν τὶς εὐαίσθητες χορδὲς τῆς ψυχῆς ἢ θὰ ἀνασκαλέψουν πάθη; Θὰ ὑψώσουν καινούργιους Παρθενῶνες ἢ θὰ γκρεμίσουν ἔμψυχους ναοὺς;

Αὐτὰ τὰ γλυκὰ ματάκια πού τώρα σὰν δυὸ φωτεινὰ ἀστέρια ἀκτινοβολοῦν τὴν ἀθωότητα, τὴν ἀπλότητα, τὴ γαλήνη, θὰ διατηρήσουν μέχρι τὴ δύση τους αὐτὸ τὸ ἄσπιλο καὶ ἀπονήρευτο ἢ θὰ καλυφθοῦν ἀπὸ τὰ λερωμένα πέπλα τῆς ἁμαρτίας; Θὰ σκύψουν μπροστά στοῦ μεγεθυντικὸ φακὸ τοῦ μικροσκοπίου σὰν εὐλαβικοὶ ἐρευνητὲς ἢ σὰν ἄθεοι ἀρνητὲς; Θὰ ἀτενίσουν τὰ θαυμάσια τῆς δημιουργίας ἢ τὴν ἄβυσσο τῆς κακίας; Θὰ ἐκπέμπουν τὴ λάμψη τῆς χαρᾶς ἢ τὶς ἀστραπὲς τῆς ὀργῆς; Θὰ ἀκτινοβολοῦν τοὺς ἰριδισμοὺς τῆς ἀγνότητας ἢ τὴ φλόγα τῆς φιληδονίας; Θὰ χύσουν δάκρυα μετάνοιας ἢ θὰ σκοτιστοῦν ἀπὸ τὴν κακία;

Αὐτὰ τὰ χεῖλη μὲ τὸ χερουβικὸ χαμόγελο, πού χύνουν τώρα στοῦ πρόσωπο τὶς ἀνταύγειες τοῦ οὐρανοῦ καὶ θὰ ψελλίζουν σὲ λίγο ἀκατάληπτες λεζούλες, θὰ ἐκφράσουν αὐριο τὴν φλογερὴ πίστη στὸν Δημιουργό τους ἢ τὴν ἀμφιβολία καὶ τὴν ἀρνησί τους; Θὰ γίνουν τὰ πύρινα χεῖλη τῆς Πεντηκοστῆς, πού θὰ **«ἀποφθέγγονται καθὼς τὸ Πνεῦμα θὰ δίδη αὐτοῖς»** ἢ θὰ σκορπίζουν τὴ σύγχυση τῆς Βαβέλ; Θὰ **«ἀναφέρουν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ Θεῷ τοῦτ' ἔστι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ»** ἢ θὰ ἰσχύσουν καὶ γι'

αὐτὰ οἱ λόγοι τοῦ προφήτη **«ὁ λαὸς οὗτος... τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ, ἢ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ»;**

Αὐτὴ ἡ καρδιά πού τώρα πάλλεται μὲ χτύπους ἤρεμους καὶ ρυθμικούς, μήπως κάποτε θὰ χτυπάει

βίαια καὶ θὰ νιώθει κουρασμένη ἀπὸ τὰ ἄτακτα σκιρτήματά της; Αὐτὴ ἡ καρδούλα πού ἡ ἀγάπη της περιορίζεται τώρα σὲ μερικὰ οἰκεῖα πρόσωπα, σκυμμένα πάνω στοῦ βρεφικὸ λίκνο της, θὰ μπορέσει κάποτε νὰ πλατύνει γιὰ νὰ χωρέσει ὅλα τὰ ἀδελφία της, ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ προπάντων νὰ ἀγαπήσει μὲ πάθος τὸν Δημιουργό της, πού ἀγρυπνᾷ νύχτα καὶ μέρα πλάι της; Ἄραγε θὰ μείνει γιὰ πάντα καρδιά πονετική, **«σαρκίνη»** ἢ θὰ γίνει καρδιά σκληρή, **«λιθίνη»;**

* * *

“Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐρωτηματικά τὰ καταθέτω ταπεινὰ μπροστά στοῦ θρόνο τῆς ἀγάπης Σου. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἀνησυχῶ, Πατέρα μου. Τὸ φῶς ὄχι τὸ σκοτάδι, ἢ ἐλπίδα ὄχι ὁ φόβος κυριαρχοῦν τὴν ὥρα αὐτὴ στήν ψυχὴ μου. Ἐλπίζω στήν ἀγαθότητά Σου καὶ πιστεύω στὴ σοφία τοῦ ἁγίου σχεδίου Σου.

Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴν ἀκούσεις τὴν θερμὴ προσευχή, πού σοῦ ἀπευθύνουν τόσοι γονεῖς γιὰ τὰ παιδιά τους, Σὺ, ὁ οὐράνιος Πατέρας, πού ἔκανες τὸ πᾶν ὄχι μόνο γιὰ τὴν δημιουργία ἀλλὰ καὶ τὴν ἀναδημιουργία μας; Οἱ κίνδυνοι ἔλλοχεύουν, ἀλλὰ ἡ στοργικὴ ἀγάπη Σου δὲν θὰ ἐπιτρέψει νὰ χτυπηθοῦν καὶ νὰ μαραθοῦν ἀπὸ τὸν λίβα τῆς ἁμαρτίας οἱ τρυφεροὶ αὐτοὶ βλαστοὶ τῆς ζωῆς.

Σὺ, Κύριε, πού ἔγινες νήπιο γιὰ χάρη μας καὶ ἀγκάλιασες μὲ τὴν ἀγάπη Σου ὅλα τὰ παιδιά, κράτησέ τα μέχρι τέλους ἀγνά, καθαρὰ, ἀμόλυντα ἀπὸ τὸν ρύπο τῆς ἁμαρτίας. Σὺ πού τὰ πρόβαλες ὡς παράδειγμα γιὰ ὅλους μας, προστάτεψέ τα καὶ φύλαξέ τα γιὰ πάντα κοντά Σου.

Σὺ, Κύριε, πού ἔγινες νήπιο γιὰ χάρη μας καὶ ἀγκάλιασες μὲ τὴν ἀγάπη Σου ὅλα τὰ παιδιά, κράτησέ τα μέχρι τέλους ἀγνά, καθαρὰ, ἀμόλυντα ἀπὸ τὸν ρύπο τῆς ἁμαρτίας

Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦψαι εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ι΄ ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ 19' 10-17

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐφ. β' 14-22

οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτᾶ·

ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύτην δὲ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἦν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτώ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

ΠΑΤΡΕΙΑ

Ἦν διδάσκων (ὁ Ἰησοῦς) ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἦταν στὴν συναγωγή. Ἐκεῖ ἦταν καὶ μιὰ γυναίκα ποὺ ἔπασχε ἀπὸ ἕνα χρόνιο νόσημα. Παρ' ὅλο ποὺ δεκαοκτὼ ὀλόκληρα χρόνια αὐτὴ ἢ ψυχὴ εἶχε τὸ σῶμα τῆς κυρτὸ καὶ καμπουριασμένο ἔδινε τὸ «παρῶν» στὸ προσκλιτήριό τοῦ Θεοῦ. Ἡ ψυχὴ τῆς ἐκζητοῦσε τὸν Ὑψιστό. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς τὴν ἀμείβει, τὴν θεραπεύει. Ὁ Θεὸς δέχθηκε τὸ θυμίαμα τῆς προσευχῆς τῆς, τὸ μῦρο τῆς λατρείας τῆς. Τὸ παράδειγμά τῆς μᾶς διδάσκει, ἀλλὰ καὶ μᾶς ἐλέγχει. Γιατὶ δυστυχῶς ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος:

ΛΑΤΡΕΥΕΙ ΤΟ ΕΓΩ

Μέσα σὲ ὅλη τὴν δημιουργία μόνο ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὸ προνόμιο νὰ λέει «ἐγώ». Εἶναι μιὰ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄνθρωπος νὰ βάζει σκοποὺς στὴν ζωὴ του, νὰ ἔχει συνείδηση τῆς ὑπάρξεώς του, νὰ συλλαμβάνει σχέδια μεγάλα καὶ νὰ ἀναδεικνύεται μιὰ ἐλεύθερη προσωπικότητα. Ἀπὸ τὴν στιγμή ὅμως ποὺ ὁ πρωτόπλαστος ἀμάρτησε, ἀπὸ τότε ποὺ ὁ ἄνθρωπος ξέφυγε ἀπὸ τὸ ζυγὸ τοῦ Κυρίου, ἔκτοτε ἔγινε δούλος στὸ διεστραμμένο «ἐγώ» του. Αὐτὸ μόνο προσέχει καὶ λατρεύει. Γίνεται ἕνας ἐγωκεντρικός, ἕνας παράδοξος, ἕνας ἀντικοινωνικός ἄνθρωπος. Προσέχει μόνο τὸν ἑαυτό του. Κλείνεται μέσα στὰ τείχη του καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ ἐξέλθει. Γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει ἄλλος κόσμος γύρω του. Τοῦ ζητᾶτε βοήθεια; Ἀπαντᾷ: «Ὅπως δὲν ζητῶ ἀπὸ κανένα, ἄς μὴ μοῦ ζητᾶ καὶ κανένας». Τὸν παρακαλᾶτε νὰ ἐπέμβῃ κάπου μόνο μὲ ἕνα λόγο καλὸ; Σᾶς λέει: «Μὴ μὲ ἀνακατεύετε. Κοιτάζω μόνο τὴ δουλειά μου καὶ τίποτε ἄλλο». Δὲν ἀνέχεται ἐπεμβάσεις, δὲν δέχεται συμβουλές, δὲν χρειάζεται γνῶμες. Τὰ ξέρει ὅλα. Γιὰ ὅλα διαφωνεῖ, εἶναι πνεῦμα ἀντιλογίας. Κοιτάζετε τὸν ἀρχισυνάγωγο, δηλητηριασμένος ἀπὸ τὸν ἐγωισμό του δὲν βλέπει τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τυφλωμένος ἀπὸ τὸ πάθος του ξεσπᾷ στὴν συγκύπτουσα γυναίκα. Ὁ ἐγωιστὴς μόλις ἀκούσει γιὰ ἐκκλῆσιασμό τῆς Κυριακῆς ἀμέσως εἰρωνεύεται, χαμογελάει, σπκῶνει τοὺς ὤμους του περιφρονητικά. «Ἡ Κυριακὴ, σᾶς λέει, εἶναι γιὰ νὰ ἀναπαυθῶ, νὰ κοιμηθῶ περισσότερο ἢ τὸ πολὺ νὰ πάω ἐκδρομὴ καὶ νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἑαυτό μου». Ἔτσι τὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου, τὴν ἀφιερώνει στὴν λατρεία τοῦ ἐγώ. Δὲν ἐννοεῖ νὰ δώσει οὔτε μιὰ ὥρα στὸν Κύριο.

Καὶ αὐτὸ γιατί δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβει, ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ βοηθᾷ τὸν ἄνθρωπο νὰ γνωρίσει τὸν ἑαυτό του, νὰ συμπροσευχηθεῖ καὶ νὰ ἀνοιχθεῖ στοὺς

συνανθρώπους του, νὰ ἀποδεσμευθεῖ ἀπὸ τὰ τυραννικά δεσμὰ τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ. Μαθαίνει πῶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκαλεῖ τὸν Θεὸ Πατέρα («**Πάτερ ἡμῶν**»), ἂν δὲν αἰσθάνεται τοὺς ἄλλους ὡς ἀδελφούς. Ἔτσι ὀμαλοποιεῖ τὶς σχέσεις του μὲ τοὺς συνανθρώπους του καὶ εἰρνεύει. Πῶς μετὰ νὰ μὴν αἰσθάνεται ἔντονα τὴν ἀνάγκη νὰ ἐπικοινωνεῖ μὲ τοὺς γύρω του καὶ

ΝΑ ΛΑΤΡΕΥΕΙ ΤΟΝ ΘΕΟ

Τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «**πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε**» εἶναι ἐμπρὸς του. Ἀπὸ τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ ποτε δὲν λείπει. Ὅχι ἐγωκεντρικός, ἀλλὰ θεοκεντρικός προσπαθεῖ νὰ εἶναι. Δὲν λατρεύει τὸ δικό του ἀμαρτωλὸ ἐγώ, ἀλλὰ τὸ θεῖο Ἐγώ, τὸν Θεό. Σταθερὸ σημεῖο ποὺ καθημερινὰ εὐθυγραμμίζεται, εἶναι ὁ νόμος τοῦ Κυρίου. Πρῶτη καὶ μέγιστη ἀγάπη του, ὁ Ἐσταυρωμένος Ἰησοῦς.

Ὅσο καὶ ἂν ὁ ρυθμὸς τῆς σύγχρονης ζωῆς ζητᾶ νὰ τὸν παρασύρει, κατορθώνει ὅμως καὶ κάνει τὰ διαλείμματα του. Κάθεται τότε παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν ἀκούει νὰ τοῦ ἀπευθύνει τὰ ρήματα τῆς αἰώνιας ζωῆς. Ἔτσι ὁ πιστὸς περιμένει τὴν Κυριακὴ, ὄχι μόνο γιὰ νὰ ζητήσει ἀπὸ τὸν Ὑψιστό, ἀλλὰ καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ ὑμνήσῃ τὸ μεγαλεῖο του. Νὰ ἐνώσει τὴν φωνὴ του μὲ τοὺς ἀγγέλους ποὺ ψάλλουν τὸ «**ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος...**»

Εἰσέρχεται στὸ ναὸ καὶ θυμᾶται τὰ λόγια τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου: «**Τί νὰ εἰπῶ, Θεέ μου, ἀγία μου χαρά!**» Λατρεύει «**τὸν Λυτρωτὴ του καὶ τὸν Ἔνα**». Ὁ πιστὸς «**μὲ πολλὴ ἐπιμέλεια καὶ τὶς πρωινὰς ἐνχές καὶ τὶς ἐξομολογήσεις του ἀναφέρει πρὸς τὸν Θεὸ ὅταν πηγαίνει στὸ ναὸ καὶ εὐχαριστεῖ γιὰ ὅλα ποὺ τοῦ ἐδόθησαν**» γράφει ὁ Συμεὼν ὁ Θεολόγος. Ἐκεῖ ζητᾷ τὴν συμμαχία τοῦ Θεοῦ, ὥστε ὅταν φεύγει ἀπὸ τὸν οἶκο τοῦ Κυρίου νὰ ἔχη τὴν δύναμιν νὰ σκέπτεται καὶ ἐνεργεῖ ὅπως πρέπει.

Πῶς θὰ φθάσουμε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο νὰ μὴ θυσιάζουμε τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ στὴν ὀποιαδήποτε εἰδωλολατρία; Ὅταν ἔχουμε βαθιὰ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό· ὅταν δὲν μᾶς ξεγελοῦν οἱ δελεαστικὲς σειρήνες ποὺ τὶς Κυριακὲς προσφέρει ὁ Σατανᾶς, ὅταν μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ ἐργαζόμαστε τὴν ἀρετὴ. Δὲν εἶναι σωστὸ οἱ Χριστιανοὶ νὰ «**σκοτώνουν**» τὴν Κυριακὴ μὲ «**ἀνοήτους καὶ ἐπιβλαβεῖς συναντήσεις**» φωνάζει ὁ Χρυσόστομος. Τὰ σπίτια τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνοικτά. Κι ἐκεῖ μᾶς καλεῖ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου νὰ σπεύσουμε νὰ λατρεύσουμε τὸν οὐράνιο Πατέρα.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς· καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῆ

ῶρα τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες, ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἀγρόν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἔλθειν. Καὶ παραγε-

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ ιδ΄ 16-24

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Κολ. γ΄ 4-11

νόμενος ὁ δούλος ἐκείνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας

καὶ ρύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δούλος· κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν δούλον· ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δείπνου.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΑΜΕ;

«Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς».

Εἶχε μεγάλη ἐπιθυμία ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου νὰ συμμετάσχουν στὸ δεῖπνο του οἱ καλεσμένοι του. Ἐκεῖνοι ὁμῶς τοῦ ἔστρεψαν τὰ νῶτα. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς συμπεριφορᾶς ἦταν ἡ καταδίκη τῶν ἀχάριστων προσκεκλημένων. Ὑπάρχει ὁμῶς φόβος τὴν θλιβερὴ αὐτὴ στάση νὰ τὴν τηροῦν καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς μας. Γι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται νὰ προσέξουμε πρὸς τὸ πολὺ τὸ βαθύτερο νόημα τῆς σημερινῆς παραβολῆς:

ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΕΙΠΝΟ

Εἶναι βέβαια «μέγα» τὸ δεῖπνο ἀφοῦ ὁ Θεὸς τὸ ἐτοιμάζει, ἀφοῦ ὁ Κύριος εἶναι «ὁ προσφέρων καὶ ὁ προσφερόμενος». Μέγα δεῖπνο, ὅταν λέει ἡ σημερινὴ παραβολὴ ἐννοεῖ κατ' ἀρχὰς τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ καὶ πνευματικὴ τροφὴ προσφέρει πρὸς χορτασμὸ τῶν ψυχῶν μας, ἀλλὰ καὶ ἀναψυχὴ καὶ εὐφροσύνη τὴν χαρακτηρίζει. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἦλθε, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος, καὶ εἶναι ἀνάμεσά μας. Μία ἔκφραση βασικώτατη εἶναι καὶ ἡ θεία Εὐχαριστία. Τὸ «μέγα δεῖπνον» τῆς παραβολῆς εἶναι καὶ τὸ «Δεῖπνον τὸ μυστικόν» ποῦ ἐπαναλαμβάνεται σὲ κάθε θεία λειτουργία. Ἐκεῖ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, μᾶς τρέφει καὶ μᾶς εὐφραίνει. Ἔτσι ὁποῖος μεταλαμβάνει τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου ἔχει τὸν Χριστὸ μέσα του, ἔχει τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντός του. Εἶναι ὁ «μακαριστὸς συνδαιτημῶν, τῆς ἀθανάτου τραπέζης» ποῦ τρέφεται μὲ τοῦ «ἐνσαρκωθέντος Ἰησοῦ, τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα» ὅπως γράφει ὁ ἅγιος Ἰουστίνος.

Στὸ «μέγα δεῖπνον» τῆς θείας κοινωνίας εἶναι παρὼν αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ σύμπαντος. «Ἐκεῖνος ὁ τὴν τράπεζαν διακοσμήσας ἐκείνην, οὗτος καὶ ταύτην διακοσμεῖ νῦν». Μὲ τὸ στόμα καὶ τὰ χέρια τοῦ ἱερέως μιλάει ὁ Κύριος. «Σχήμα πληρῶν ἔστηκεν ὁ ἱερεὺς» λέει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Ἔτσι ἡ τράπεζα ποῦ παραθέτει ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει τὴν ἴδια μεγάλη σημασία, γιατί, ὅπως λέει ὁ ἴδιος ἅγιος πατέρας, «καὶ ταύτην οὐκ ἄνθρωποι ἀγιάζουν, ἀλλ' αὐτὸς (ὁ Κύριος) ὁ καὶ ἐκείνην ἀγιάσας».

Γιὰ αὐτὸ τὸ «μέγα δεῖπνον» ἀκούγεται καὶ σήμερα ἡ ἴδια πρόσκληση:

ΕΡΧΕΣΘΕ.

Πολλοὶ δὲν προσέρχονται, ἄλλοι πλησιάζουν χωρὶς νὰ αισθάνονται τί κάνουν. Ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ φαινόμενο, ἄνθρωποι χωρὶς νὰ ἀνακρίνουν τὸν ἑαυτό τους, χωρὶς νὰ ἐξομολογηθοῦν, ἀνεβαίνουν τὰ σκαλοπάτια τῆς ωραίας πύλης. «Ἀδελφέ, ἔγραφε ὁ Συμεὼν ὁ Στουδίτης, ἄνευ δακρύων μὴ κοινωνήσης ποτέ». Βεβαίως δὲν εἶναι εὐκόλο μιὰ «πετροκάρδιος» ὑπαρξὴ νὰ ἔχει μετάνοια καὶ συντριβὴ πρὶν μεταλάβῃ τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Αὐτὸ προϋποθέτει μιὰ μακρὰ θητεία σ' ἓνα πνευματικὸ ἀγῶνα.

Ἕνας Χριστιανὸς ποῦ δὲν ἔχει μάθει νὰ ἀνακρίνει τὸν ἑαυτό του καθημερινὰ καὶ νὰ πενθεῖ γιὰ τὰ σφάλματά του, πῶς νὰ αισθανθεῖ βαθιὰ καὶ νὰ προετοιμασθεῖ κατάλληλα πρὸς τῆς θείας Κοινωνίας; Ὅταν τρῶμε τὶς ὥρες μας μὲ φλυαρίες καὶ ἀσχολούμαστε μὲ πολλὰ ἄλλα ἄσκοπα ἢ καὶ ἐπιβλαβῆ πράγματα, πῶς τότε θὰ μπορούμε νὰ φροντίσουμε γιὰ τὴν κάθαρση τῆς ψυχῆς;

Τὸ θέμα εἶναι σοβαρὸ. Ὁ Κύριος μὲ τὸ στόμα τοῦ ἱερέως μᾶς φωνάζει: «Ἐρχεσθε» ἢ «μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε». Τί θὰ κάνουμε; Ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης θὰ λάμπει μέσα «στ' ἀφθαρτοπάρχο ποτήρι» καὶ μεῖς θὰ λέμε, σήμερα δὲν βγῆκε ὁ Ἥλιος; Οἱ καμπάνες θὰ χτυποῦν καὶ οἱ ἐκκλησίες γιὰ μᾶς θὰ μένουν ἀλειτούργητες; Χριστοῦγεννα ἔρχονται καὶ μεῖς θὰ ἀγνοήσουμε τὸ βρέφος τῆς Βηθλεέμ;

Ὅχι, ποτὲ νὰ μὴ γίνῃ κάτι τέτοιο. Οὕτε νὰ πλησιάσουμε τὸ Ποτήρι τοῦ Κυρίου μὲ φορεσιὲς καινούργιες καὶ τὸν χιτῶνα τῆς ψυχῆς σπιλωμένο. Ὅταν καλοῦμε Ἐκεῖνον ποῦ εἶναι ντυμένος «τὸ Φῶς ὡς ἰμάτιον», πῶς ἐμεῖς θὰ εἴμαστε ἀκάθαρτοι καὶ σκοτεινοί; Ἄς πλησιάσουμε καὶ ἄς ἀνεβούμε μὲ συντριβὴ τὰ σκαλοπάτια τοῦ ἱεροῦ βήματος. Κι' ἄς μὴ ξεχάσουμε ὅτι ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη εἴμαστε ὁμοτράπεζοι τῶν ἁγίων. Αὐτὸς ποῦ ἐνθρονίζεται μέσα μας εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος καὶ Θεὸς μας, ὁ Σωτὴρας καὶ Λυτρωτὴς μας.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς αναγνώστες μας

Ἐκτρώσεις καὶ ὑποκρισία

«Σὲ σειρά ἐκπομπῶν στὴν TV γιὰ τὶς ἀμβλώσεις ὑποστηρίχθηκε ἀπὸ μερικούς, πῶς δὲν πρόκειται γιὰ ἔγκλημα καὶ πρέπει νὰ ἀποτελεῖ δικαίωμα τῆς γυναίκα. Καὶ τὸ δεύτερο πὸν θέλω νὰ ρωτήσω. Σήμερα πὸν οἱ ἐκτρώσεις εἶναι ἐλεύθερες καὶ «νομιμοποιημένες», ὁ γιατρός, ἂν γιὰ λόγους συνειδήσεως δὲν συμφωνεῖ, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὶς πραγματοποιήσει;»

Ἀπὸ τὰ πιὸ φλέγοντα προβλήματα οἱ ἐκτρώσεις. Δὲν ἀπασχολοῦν μόνο τὴν Πατρίδα μας, ἀλλὰ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα. Οἱ ἀριθμοὶ εἶναι τρομακτικοί. Μόνο στὴ χώρα μας ὑπολογίζονται σὲ περισσότερες ἀπὸ 300 χιλιάδες τὸ χρόνο. Στὶς ΗΠΑ φθάνουν σὲ 1.500.000. Καὶ μόνο ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσωπευτικούς αὐτοὺς ἀριθμούς φαίνεται ἡ διάσταση τοῦ θέματος.

Ὅπωςδήποτε τὸ πρόβλημα τῶν ἀμβλώσεων εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ δύσκολα. Ὅχι ὅμως τόσο πολὺπλοκο, ὅσο θέλουν νὰ τὸ παρουσιάσουν. Ἄρκει νὰ τὸ δοῦμε καθαρὰ, ἔντιμα, μὲ αἴσθημα εὐθύνης καὶ χωρὶς τὶς παρωπίδες τῆς κοινωνικῆς ὑποκρισίας. Πῶς νὰ τὸ κάνουμε; Πρέπει κάποτε νὰ ποῦμε τὰ πράγματα μὲ τὸ ὄνομά τους. Πικρὴ ἢ ἀλήθεια, ἀλλὰ καὶ ἀπλή. Γι' αὐτὸ ὅσο κι ἂν ἐπιχειροῦν μερικοὶ καὶ μερικὲς νὰ τὴν ἀλλοιώσουν ἢ νὰ τὴν διαστρέψουν, δὲν συσκοτίζεται. Τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἀμοραλισμοῦ καὶ τῆς ἀνευθυνότητας ἀδικοῦν τὴν κοινὴ λογικὴ.

Θὰ θέλαμε, λοιπόν, ἀπλὰ νὰ ρωτήσουμε τοὺς ὑποστηρικτὲς τῶν ἀμβλώσεων καὶ μάλιστα τοὺς γιατρούς: Τί φρονοῦν γιὰ τὴν κυοφορούμενη ζωὴ; Τὸ γονιμοποιημένο ὠάριο εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀνθρώπινη ὕπαρξη, ναὶ ἢ ὄχι; Ἄν ναί, τότε ἡ δολοφονία τοῦ ἐμβρύου εἶναι φόνος ἀνθρώπου. Μὰ ὑπάρχουν λόγοι κοινωνικοί, οἰκονομικοί κλπ. πὸν ἐπιβάλλουν τὴν ἔκτρωση, μᾶς λένε. Ναί, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅποια πρόφαση ἢ δικαιολογία ὁ φόνος παραμένει φόνος. Δὲν ἀποβάλλεται στὴν ἔκτρωση κάποιος ἄχρηστος ὄγκος, δολοφονεῖται μιὰ ἔμψυχη ὕπαρξη.

Καὶ ἀκόμα, ὅσοι ἐπικαλοῦνται, λόγους κοινωνικούς ἢ ἄλλους, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ λησμονοῦν, πῶς μὲ τὴν λογικὴ αὐτὴ, γιὰτὶ νὰ μὴν ἰσχύουν τὰ ἴδια μέτρα καὶ γιὰ τὰ νεογέννητα, τὰ νήπια, τὰ παιδιά, τοὺς γέροντες, τοὺς βαριά ἀσθενεῖς; Ἐφόσον συντρέχουν λόγοι κοινωνικοί, οἰκονομικοί, ὑγείας κ.ἄ., γιὰτὶ νὰ μὴν ὑπάρχει καὶ ἐδῶ ἡ δυνατότητα τῆς ἐν ψυχρῷ δολοφονίας;

Φρικιοῦμε, ἂν διαθέτουμε καὶ τὸν πιὸ στοιχειώδη ἀνθρωπισμό, τὴν πιὸ στοιχειώδη εὐαισθησία,

ἀπὸ μιὰ τέτοια θηριωδία, πὸν δὲν συναντᾶται οὔτε στὴ ζούγκλα. Γιατὶ ὅμως δὲν φρικιοῦμε τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὶς ἐκτρώσεις; Ποιὰ ἢ οὐσιώδης διαφορά, ἂν δολοφονηθεῖ τὸ τριῶν μηνῶν ἐμβρυο, τὸ τριῶν μηνῶν βρέφος, τὸ τριῶν ἐτῶν παιδί ἢ ὁ τριάντα ἐτῶν ψυχοπαθὴς ἢ σοβαρὰ ἀνάπηρος; Ἡ ζωὴ δὲν παζαρεύεται.

Εἶναι θλιβερό, ὅτι ὀρισμένοι ἀνεύθυνοι γιατροὶ δὲν ἀντιλαμβάνονται τὶς αὐτονότες αὐτὲς ἀλήθειες. Ἀλλὰ μιὰ τέτοια ἱατρικὴ παῦει νὰ εἶναι ἱατρικὴ. Αὐτοκαταργεῖται. Ἀντιφάσκει μὲ τὴ δεοντολογία τῆς. Μὲ τὸν ὄρκο τῆς, τὸν ὄρκο τοῦ Ἱπποκράτη. Ἄναιρεῖ τὸν σκοπὸ τῆς. Καὶ σκοπὸς τῆς δὲν εἶναι νὰ μὴν σέβεται τὴ ζωὴ, νὰ τὴν δολοφονεῖ, ἀλλὰ νὰ τὴν προστατεύει.

Στὶς ἐκτρώσεις ὁ γιατρός, ἂς τὸ ποῦμε καθαρὰ, γίνεται δολοφόνος. Δὲν ὑπηρετεῖ τὴ ζωὴ. Ὑπηρετεῖ τὸ θάνατο. Γίνεται καὶ ἐπίορκος, ἀφοῦ ἀθετεῖ τὴν ὑπόσχεσή του, ὅπως διατυπώνεται στὴ «ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΝΕΥΗΣ». Σ' αὐτὴν, πὸν κανένας γιατρός δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν λησμονεῖ, ἀναφέρονται καὶ τὰ ἑξῆς: «Τὴ στιγμή πὸν γίνομαι ἀποδεκτὸς ὡς μέλος τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος: Ὁρκίζομαι νὰ ἀφιερῶσω τὴ ζωὴ μου στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀνθρωπότητας... Θὰ ἀσκήσω τὸ ἐπάγγελμά μου μὲ συνείδηση καὶ ἀξιοπρέπεια... Θὰ διατηρήσω μὲ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα τὴν ὑπόληψη καὶ τὶς εὐγενεῖς παραδόσεις τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος... Θὰ διατηρήσω τὸν ὑπέριτο σεβασμὸ γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ ἀπὸ τὴν ὥρα τῆς συλλήψεως, ἀκόμα καὶ κάτω ἀπὸ ἀπειλή, δὲν θὰ χρησιμοποιήσω τὶς ἱατρικὲς μου γνώσεις ἀντίθετα μὲ τοὺς νόμους τῆς ἀνθρωπότητας. Δίνω αὐτὲς τὶς ὑποσχέσεις ἐπίσημα, ἐλεύθερα καὶ μὲ τὸν λόγο τῆς τιμῆς μου».

Ἡ «Διακήρυξη τῆς Γενεύης» δίνει ἀπάντηση καὶ στὸ ἄλλο ἐρώτημα, ἂν ὁ γιατρός εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ πραγματοποιεῖ ἐκτρώσεις παρὰ συνείδηση. Τὸ ἀντίθετο. Εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ μὴν πραγματοποιεῖ, ἂν θέλει νὰ εἶναι συνεπὴς μὲ τὴν παράγραφο γιὰ «ὑπέριτο σεβασμὸ τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς ἀπὸ τὴν ὥρα τῆς συλλήψεως ἀκόμα καὶ κάτω ἀπὸ ἀπειλή». Καὶ ὅμως αὐτὰ τὰ τόσο αὐτονότα καὶ ξεκάθαρα, τὰ ἀντιστρέφουν καὶ μιλοῦν γιὰ παράβαση καθήκοντος τοῦ γιατροῦ, πὸν ἀρνεῖται νὰ γίνε ἐπίορκος, νὰ στραγγάλισι τὴ φωτισμένη συνείδησή του, νὰ ἀγνοήσῃ τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ **«οὐ φονεύσεις»** καὶ νὰ γίνε ψυχρὸς καὶ ἀνανδρος δολοφόνος τῆς ἀθώας καὶ ἀνυπεράσπιστης ζωῆς. Ἀντιστροφὴ ἰσοδύναμη μὲ διαστροφή. Δυστυχῶς ὁ Ἡρώδης δὲν ἔπαυσε καὶ σήμερα νὰ δολοφονεῖ ἀδίστακτα τὴν ἀθώα ζωὴ.

«Ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη...»

(Βαρούχ γ' 38)

Τὸν εἶδαν. Τὸν εἶδαν τὰ ἀνθρώπινα μάτια. Αὐτὰ τὰ ἀνθρώπινα ἀχόρταγα μάτια, ποὺ τρυπώνουν παντοῦ, ποὺ ἐρευνοῦν τὰ φαινόμενα, ποὺ ψάχνουν πίσω ἀπὸ τὰ φαινόμενα.

Τὸν εἶδαν νὰ περπατάει στοὺς δρόμους μας, νὰ διασχίζει τὰ χωράφια μας ἀνοίγοντας δίοδο ἀνάμεσα στὰ στάχυα. Τὸν παρακολούθησαν νὰ δουλεύει προσεκτικὰ καὶ ἐπίμονα, νὰ διδάσκει τὰ πλήθη, νὰ κάθεται κουρασμένος δίπλα στὸ πηγάδι, νὰ πίνει τὸ δροσερὸ νερὸ τῆς πηγῆς.

Τὰ ἀνθρώπινα μάτια μας, τὰ σάρκινα, εἶδαν τὸν Θεό. Τὸν πραγματικό. Τὸν ἀληθινό. Τὸν μόνο. Τὸν ζῶντα Θεό. Τὸν Παντοκράτορα καὶ βασιλεύοντα.

Τὸν εἶδαν, γιατί' Ἐκεῖνος θέλησε νὰ φανερωθεῖ. Ἐκεῖνος **«ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη»** (Βαρούχ γ' 38), ὅπως τὸ εἶπε ὁ προφήτης. Σαρκώθηκε ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου. Γεννήθηκε στὴ Βηθλεέμ. Παρουσιάσθηκε. Ἀποκαλύφθηκε στοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Θεὸς **«ἐπὶ γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη»**. Ὁ Θεός, ὁ αἰώνιος καὶ ἀναρχος, στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμφανίσθηκε στὸν κόσμον μας, συνανεστράφη τοὺς ἀνθρώπους. Τοὺς ἀνθρώπους μὲ σάρκα καὶ ὀστέα, ὅπως ἐμεῖς. Τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ γεγονός ἀρξισε τὰ Χριστούγεννα. Τὰ πρῶτα Χριστούγεννα τοῦ κόσμου.

* * *

«Ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη». Παρουσιάσθηκε καὶ ἔζησε ἀνάμεσά μας. Ὁ Θεός!

Τί δὲν ἔχουν δεῖ τὰ ἀνθρώπινα μάτια! Τί δὲν βλέπουν τὰ μάτια μας! Τὴν ἀσχήμια καὶ τὴν ὀμορφιὰ τῆς ζωῆς. Τὴν ἁμαρτία καὶ τὴν ἀγιότητα. Τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν διαφθορά. Τὸν θάνατο καὶ τὴν ζωὴ. Πόσες φορές δὲν τὰ θαμπώνει ἡ λάμψη τῆς χαρᾶς. Καὶ πόσες ἄλλες δὲν σκεπάσθηκαν μὲ τὰ δάκρυα τῆς θλίψεως. Ὅμως αὐτὰ τὰ ἴδια μάτια εἶδαν καὶ τὸν Θεό. Δὲν ἔχει σημασία, ἂν δὲν ἦταν τὰ δικά σου ἢ τὰ δικά μου. Τί σημασία ἔχω ἐγὼ ἢ ἐσὺ, συχώρεσέ με ποὺ τὸ λέω ἔτσι. Σημασία ἔχει τὸ γεγονός, ὅτι πολλὰ ἀνθρώπινα μάτια, ἀπαράλλακτα σὰν τὰ δικά σου καὶ τὰ δικά μου, εἶδαν τὸν Θεό, ποὺ ἦλθε στὴ γῆ, ἀνάμεσά μας. Τὸν εἶδαν. Κι ἐπάνω τους χαράχθηκε ἡ εἰκόνα του. Ἡ σφραγίδα τῆς παρουσίας του. Μέσα στὰ κύτταρα τῶν ἀνθρώπινων ματιῶν ἐναποτέθηκε ἡ ἀνάμνηση ἀπὸ τὴν θέα τοῦ Θεοῦ. Ἴσως μακρυνῆ καὶ θαμπῆ, πάντως ἀληθινῆ.

Ἡ ἀνάμνηση ἀπὸ τὴν θέα τοῦ Θεοῦ ποὺ ἦλθε στὴ γῆ, ζεῖ ἀκόμη στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, στὰ δικά μου, στὰ δικά σου, στοῦ παιδιοῦ σου. Ἴσως γι' αὐτό, παρὰ τὴν κακία μας, τὴν ἁμαρτωλότητά

μας, τὴν πονηρία μας, τὰ μάτια μας ἐξακολουθοῦν νὰ διψοῦν τὴν ἀγνότητα, τὴν ἄσπιλη ὠραιότητα, τὴς ἐνσαρκώσεις καὶ τὴς ἀπτές μορφές τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης. Ἴσως γι' αὐτὸ τὰ μάτια μας μποροῦν ἀκόμη νὰ θαυμάζουν, νὰ δακρῦζουν, νὰ ἀνοίγουν ἐκστατικὰ μπροστὰ στὴς μορφές τῶν ἁγίων, αὐτῶν ποὺ προσπάθησαν νὰ μιμηθοῦν στὴ ζωὴ τους τὸν σαρκωθέντα Θεό.

Ἀπὸ τὴ νύχτα τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου, ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ὁ Θεὸς **«ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη»**, τὸ ἀνθρώπινο βλέμμα ἄλλαξε. Τὸ πλάσμα εἶδε τὸν Θεό. Καὶ ἀπὸ τότε τὸ βλέμμα αὐτὸ δὲν θὰ χορτάσει, δὲν θὰ χαρεῖ παρὰ μόνο ὅσες φορές μπορέσει νὰ δεῖ κάτι ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Κυρίου. Ὅπου ἀλλοῦ ἀκουμπήσουν τὰ μάτια μας, θὰ μείνουν νηστικά, διψασμένα, ἀνικανοποίητα.

* * *

Θὰ ἀναγαλλιάσει ἡ ψυχὴ μας τώρα τὰ Χριστούγεννα. Θὰ δοῦμε καὶ πάλι τὸν Αἰώνιο Θεὸ σὲ ἀνθρώπινη μορφή, βρέφος στὴ φάτνη τῆς Βηθλεέμ. Θὰ χαρεῖ ἡ ψυχὴ μας, ὄχι τόσο γιατί θὰ ἀντικρίσει ἓνα ἀπέραντα ἐξαισιο θέαμα, ἀλλὰ γιατί τὰ ἀνθρώπινα μάτια μας βλέποντας τὴν εἰκόνα τῆς Γεννήσεως θὰ θυμηθοῦν. Θὰ θυμηθοῦν αὐτὸ ποὺ εἶδαν. Αὐτὸν ποὺ εἶδαν, τὸν Θεὸ ὁ ὁποῖος **«ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη»**.

Ὅμως τὰ μάτια μας δὲν ἀρκεῖ μόνο νὰ θυμηθοῦν. Πρέπει νὰ καθαρισθοῦν, νὰ πλυθοῦν, νὰ νηστεψοῦν. Οἱ πονηροὶ μας ὀφθαλμοὶ εἶναι καιρὸς νὰ στραφοῦν ἀλλοῦ καὶ νὰ ἀφήσουν τὴν ματαιότητα. Πῶς μπορεῖ νὰ συνυπάρξει ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν εἰκόνα τῆς φθορᾶς, τῆς ἁμαρτίας; Ὅταν τὸ βλέμμα μας περιτριγυρίζει καὶ μαζεύει ἀχόρταγα κάθε εἶδους σκουπίδι καὶ ἀθλιότητα, ὅταν τρέχει λαίμαργα στοὺς δρόμους τῆς ματαιότητος, πῶς νὰ διατηρήσει καθαρὴ τὴν ἀνάμνηση ἀπὸ τὴν θέα τοῦ Θεοῦ; Σὲ μιὰ τέτοια κατάσταση, θὰ ἀκοῦμε ἀπὸ τὸν Προφήτη ὅτι **«ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη»** ὅτι τὸν εἶδαν ἀνθρωπο σὰν κι ἐμᾶς καὶ αὐτὸ θὰ μᾶς φαίνεται τόσο μακρινὸ τόσο ξένο...

Ἦλθες στὴ γῆ μας, Κύριε. Παρουσιάσθηκαν ἀνάμεσά στοὺς ἀνθρώπους. Σὲ εἶδαν χιλιάδες ἀνθρώπινα μάτια. Εὐχαριστοῦμε, εὐχαριστοῦμε ἀπέραντα γι' αὐτό. Καὶ μόνο γι' αὐτό, ἂν μᾶς εἶχες δώσει τὰ μάτια, θὰ ἦταν ἀρκετό. Τί μεγαλύτερο, τί ὠραιότερο γιὰ τοὺς ἀνθρώπινους ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τὸ νὰ δοῦν Ἐσένα;

Σὲ ἰκετεύουμε, Κύριε, χάρισέ μας καὶ σήμερα τὴ δυνατότητα νὰ σὲ βλέπουμε. Δεῖξον ἡμῖν τὸ πρόσωπόν σου, Κύριε...

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελ-

φοὺς αὐτοῦ. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρές καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρές δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοόζ ἐκ τῆς Ραχάβ, Βοόζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ὠβήδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυῖδ τὸν βασιλέα. Δαυῖδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ροβοάμ, Ροβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν, Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ, Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκιάν, Ἐζεκιάν δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσιαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μαθ. α' 1-25
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40

Μαθθάν, Μαθθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι αἰ

γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυῖδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυῖδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν· μνηστευθεῖσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυῖδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκα σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

«Τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν».

Χριστούγεννα! Εἶναι ἓνα μυστήριον «ξένον καὶ παράδοξον» ὅπως ψάλλει ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. «Ὁ Λόγος γίνεται σὰρξ». Ὁ ἀόρατος ὁράται, περπατᾷ καὶ ζεῖ στὴν ἀνθρώπινη συντροφία μας. Ὁ Ἐμμανουήλ, ὁ ὠκεανὸς τοῦ ἐλέους, στέκεται ἐπάνω στὸν κόκκο αὐτὸν τῆς ἄμμου ποῦ λέγεται γῆ. Τὸ «πῦρ τῆς θεότητος» ἀγκαλιάζει τὸ χορτάρι τοῦ ἀγροῦ καὶ γίνεται μιὰ κοινωνία Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἀσύλληπτη γιὰ τὸ μυαλό μας.

Χριστούγεννα! Ἡ ἐσώρητὴ μὲ τό:

ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ,

ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ζεστή, τὴν ζωντανὴ παρουσία. Ἡ θαλπωρὴ τῶν Χριστουγέννων δὲν ὀφείλεται οὔτε στὸ τζάκι οὔτε στὰ δῶρα καὶ τὶς εὐχές. Ὄφειλεται στὸ μεγάλο μῆνυμά τους. Τὰ Χριστούγεννα γεννιέται ἡ χαρὰ τῶν θλιμμένων, ἡ ἐλπίδα τῶν ἀπελπισμένων, ἡ λύτρωση τῶν ἀλύτρωτων, ἡ ἀνάσταση τῶν νεκρῶν.

Γεννιέται ὁ Χριστός, αὐτὸς ποῦ θὰ ὀνομασθεῖ, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ οὐρανοῦ, Ἰησοῦς. Καὶ Ἰησοῦς σημαίνει Θεὸς-Σωτὴρ, δηλώνει ὅτι «**αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ**». Μόνον αὐτὸς μπορεῖ νὰ μᾶς σώσει καὶ νὰ μᾶς λυτρώσει ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν παθῶν μας. Στὸ ἐξῆς ὁποῖος θὰ ἔχει τὸν Ἰησοῦ μαζί του, αὐτὸς θὰ γεύεται τὰ δῶρα τοῦ οὐρανοῦ, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς.

Πρὶν ἂς ἦταν ὅ,τι ἦταν, ἀπὸ τὴν στιγμή ὅμως ποῦ τὸν ἐπίστευσε, τοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς ψυχῆς του καὶ τὸν θρόνισσε μέσα του ἀφέντη καὶ κύριό του, ἡ ἔρπμος ἀρχίζει νὰ βλαστάνει καὶ ἡ βάτος νὰ βγάζει ρόδα καὶ ἡ ἀγριελιά καρπὸ. Ἡ ψυχὴ ποῦ ἔχει τὸν Σωτῆρα Χριστό, εἶναι σὰν τὸν χαμογελαστὸ οὐρανό. Πόσοι ὅμως τὸ δοκίμασαν;

«Ὅσοι ἔλαβαν αὐτόν».

Γιὰ νὰ γευθοῦμε τῶν καρπῶν τὴν γλυκιὰ ὠριμότητα, γιὰ νὰ ἔχουμε ἓναν ὕπνο ἡσυχῶ ὅπως στὰ μικρὰ μας χρόνια καὶ νὰ μὴ ἔρχονται οἱ αὐγὲς γιὰ νὰ μᾶς βρίσκουν ἀγρυπνοὺς καὶ κουρασμένους, χρειάζεται ὄχι μόνον νὰ γιορτάζουμε Χριστούγεννα, ἀλλὰ καὶ νὰ ζοῦμε τὰ Χριστούγεννα. Ὅποιοι ζοῦν «**ἐν Χριστῷ**» ὄχι γύρω ἢ κοντὰ ἀλλὰ μέσα στὴν καρδιά τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ Χριστὸς ζεῖ μέσα τους, αὐτοὶ «**ἔλαβον αὐτόν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι**».

Ὅσοι ὅμως δὲν δέχονται τὸν Χριστὸ μὲ διάφορες προφάσεις, μοιάζουν μὲ τοὺς κατοίκους τῶν Γαδαρηνῶν ποῦ «**παρεκάλεσαν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν**» (Μάρκ. ε' 17). Αὐτοὶ ἐστάθηκαν μόνον στὸν ἐξωτερικὸ χριστουγεννιάτικο διάκοσμο καὶ στὶς κάρτες ἢ μόνον στὸ καλὸ τραπέζι, ἔμειναν τυφλοὶ καὶ ξένοι στὸ πῶς μεγάλο γεγονός τῆς ἱστορίας.

Τοὺς βλέπετε νὰ τρέχουν στὰ πέρατα τῆς πατρίδας μας ἢ καὶ τοῦ κόσμου γιὰ νὰ γιορτάσουν ὅσο ποῦ πολὺ μπορούν «**γραφικότερα**» τὰ Χριστούγεννα καὶ ὅμως νὰ μένουν στὴν συνηθισμένη τους πνευματικὴ ἀφασία. Τόπος στὸ κατάλυμά τους δὲν ὑπάρχει γιὰ τὸ θεῖο Βρέφος. Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας δὲν γνωρίζουν. Χτυπᾷ ἢ πόρτα, διαμαρτύρεται ἢ ψυχὴ κι' αὐτοὶ κωφεύουν.

Τί κρίμα! «**Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον**». Μένουν ἀκόμα μὲ σφικτοκλειδωμένη τὴν ψυχὴ. Εἶναι κλειστὰ τὰ παράθυρά τους στὸν Ἥλιο τῆς Δικαιοσύνης ποῦ ἀνατέλλει στὴν φάτνη!

Ἔως πότε ὅμως; Χριστούγεννα! Χαρούμενα χτυπᾶνε οἱ καμπάνες. Ἄς ξυπνήσουμε, ἦλθε Αὐτὸς ποῦ πέρα ἀπ' ὅλα ζητᾷ ἡ ψυχὴ μας. «**Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοί, ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστός**».

Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων ἰδοῦ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων· ἐγερθεῖς παράλαβε τὸ παιδίον

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. β' 13-23
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γαλ. α' 11-19

γοντος· Φωνή ἐν Ραμᾷ ἠκούσθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος πολὺς· Ραχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ

καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. Ὁ δὲ ἐγερθεῖς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄριοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν ὑπὸ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέ-

ῆθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοῦ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ λέγων· ἐγερθεῖς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. Ὁ δὲ ἐγερθεῖς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεῖς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

ΣΤΗ ΝΑΖΑΡΕΤ

«Κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ».

Γιὰ μεγαλύτερη ἀσφάλεια τοῦ θείου Βρέφους καὶ τῆς Παναγίας Μπτέρας, ὁ Ἰωσήφ ἐγκαταστάθηκε μετὰ τὴν Αἴγυπτο στὴ Ναζαρέτ. Ἐκεῖ ἔζησε τριάντα περίπου χρόνια ὁ Κύριός μας καὶ ὀνομάστηκε Ναζωραῖος. Καὶ οἱ τέσσερις Εὐαγγελισταὶ δὲν μᾶς δίνουν πολλὲς πληροφορίες γι' αὐτὴ τὴν περίοδο τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ Κυρίου. Παρ' ὅλα αὐτὰ καὶ ἡ Ναζαρέτ ἔχει πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ κάθε πιστὸ. Κρύβουν πολλὴ δύναμη καὶ τὰ ἥσυχά χρόνια τῆς Ναζαρέτ. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὅταν μιλοῦσε καὶ ὅταν σιωποῦσε ἐδίδασκε. Καὶ ἡ περίοδος τῆς Ναζαρέτ ἐδίδασκε τὸ μάθημα

ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

Μέχρι ποῦ νὰ ἔλθει «**ἡ ὥρα του**» ὁ υἱὸς τῆς Παρθένου ζεῖ σὰν ἓνα ἀπλὸ παιδί, σὰν ἓνας ἀφανὴς ἐργάτης τῆς Ναζαρέτ. «**Προέκοπτε**» καὶ «**πῦξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι**» τὸ θεῖο Παιδί. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ διπύθυνε τὴν ὀμαλὴ καὶ ἀπρόσκοπτη ἀνάπτυξη τοῦ Ἰησοῦ. Ὅλα ὅμως ἐγίνοντο ἥσυχά καὶ γαληνεμένα. Ἐτοὶ ἐξηγεῖται ἡ ἐκπληξη τῶν συμπατριωτῶν του, ὅταν ξέσπασε ἡ πύρινη καὶ ἀναπλαστικὴ δραστηριότητα τοῦ Κυρίου.

Τριάντα χρόνια σιωπῆς καὶ προπαρασκευῆς γιὰ νὰ ἀκολουθήσουν σχεδὸν τρία χρόνια δημόσιας ζωῆς. Αὐτὴ ἡ ἀλήθεια κάτι λέει στὸν κόσμον μας, ποῦ πάσχει ἀπὸ μιὰ πολὺπλευρη διάχυση πρὸς τὰ ἔξω. Ἡ σιωπὴ μᾶς χρειάζεται πολὺ. Τότε ὁ λόγος μας θὰ ἔχει κάποια βαρύτητα, θὰ εἶναι σημαντικός. Σήμερα ποῦ τόσο φλυαροῦμε καὶ ἡ βιασύνη ἔχει γίνεϊ ἀσθματικὴ, ἂς περάσουμε ἀπὸ τὸ ξυλουργεῖο τῆς Ναζαρέτ. Ἐκεῖ θὰ μάθουμε ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ καὶ ἄσκοπη δραστηριότητά μας ἀναστατώνει τὴν ψυχὴ μας. Γιατί, δυστυχῶς, τὰ πάντα σήμερα ἔχουν συμμαχίσει γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸν καθένα μας νὰ βαδίσει τὸ δρόμον τῆς περισυλλογῆς.

Τὸ νὰ εἰσέλθουμε στὸ «**ταμιεῖον**» τῆς ψυχῆς μας, νὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ πνευματικὰ ζητήματα, νὰ ξεφύγουμε λίγο ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα ποῦ μᾶς ὀδηγοῦν στὴν ἔρημον τῶν νευρώσεων καὶ τῶν ἄλλων διαταραχῶν, δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐκόλο. Εἶναι ὅμως ἀναγκαῖο. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ἀδράνεια. Σημαίνει ἀνοιγμα τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν Χρι-

στό. Προσπάθεια νὰ βλέπουμε πρόσωπα καὶ πράγματα μὲ τὸ φῶς τῆς πίστεως, ποῦ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θὰ μᾶς χαρίζει, ὅταν μὲ «**ἀλαλίτους στεναγμοὺς τῆς καρδίας**» τὸ ἱκετεύουμε νὰ σκηνώνει μέσα μας. Τὸ δίδαγμα ὅμως τῆς Ναζαρέτ εἶναι ἀκόμη καὶ ἓνα δίδαγμα

ΥΠΑΚΟΗΣ ΚΑΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ

Στὴ Ναζαρέτ «**ὁ παῖς Ἰησοῦς**» παρ' ὅλο ποῦ ἦταν Ἐκεῖνος στὸν ὅποιο τὰ πάντα ὑποτάσσονται «**ἦν ὑποτασσόμενος**» στὴν Παναγία καὶ τὸν Ἰωσήφ. Βλέπουμε δηλαδὴ μιὰ συνέχεια τῆς θείας συγκαταβάσεως. Ἡ παρακοὴ καὶ ἡ ὑψηλοφροσύνη τοῦ πρώτου Ἀδάμ, θεραπεύεται τώρα μὲ τὴν ὑπακοὴ καὶ τὴν ταπείνωση τοῦ νέου Ἀδάμ, τοῦ Κυρίου. Κι ἐμεῖς ποῦ φέρουμε μέσα μας τὴν κληρονομία τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου καὶ κάθε τόσο παρακούουμε στὸν Θεὸ καὶ Πατέρα μας χρειάζεται νὰ πλησιάσουμε αὐτὸ τὸ θεῖο ὑπόδειγμα. Χωρὶς πειθαρχία στὸ Νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ στὶς ἐντολὲς τοῦ Κυρίου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μιλάμε γιὰ πνευματικὴ ζωὴ. Ἡ προσωπικότητα τοῦ καθενός μας θὰ ζεῖ σὲ σχέση πατέρα πρὸς παιδί. Τότε θὰ λυτρώνεται ὁ ἑαυτός μας ἀπὸ ὅλες τὶς αἰχμαλωσίες τοῦ κόσμου καὶ τῶν παθῶν, μέχρι ποῦ τελικὰ θὰ ὀδηγηθεῖ στὴν «**ἐλευθερία τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ**».

Ἄν γιὰ τὸν Κύριόν μας ἡ ὑπακοὴ του ἦταν μιὰ ἀκατάληπτη συγκατάβαση, γιὰ μᾶς εἶναι κάτι τὸ φυσικὸ καὶ λογικὸ. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ καλλιεργοῦμε μέσα μας τὴν ψευδῆ ιδέα ὅτι εἴμαστε κάτι, ἂς φροντίζουμε νὰ παίρνομε τὴν θέση ποῦ μᾶς ἀρμόζει. Τὸ νὰ εἴμαστε ταπεινοὶ καὶ νὰ φερόμαστε ταπεινὰ μέσα στὸ σπίτι μας καὶ στὴν ἐργασία μας εἶναι μιὰ διάθεση καὶ μιὰ ἐνέργεια ποῦ μᾶς προσφέρει πολλὰ καὶ μᾶς ἀναδεικνύει μιμητὲς τοῦ Χριστοῦ.

Πόσο ὑποφέρει ὁ κόσμος μας ἀπὸ τοὺς ὑπερφίλους τύπους ποῦ δημιουργεῖ τὸ ἐγώ! Ὁ Κύριος ὅμως μὲ τὴν ζωὴ του στὴ Ναζαρέτ μᾶς καλεῖ νὰ ἀκολουθήσουμε τὴν ἀντίθετη τακτικὴ. Νὰ γίνουμε οἱ ταπεινοὶ ποῦ ἡ πορεία μας θὰ εἶναι ἓνα φῶς καὶ ἀλάτι τῆς γῆς. Νὰ γίνουμε μιὰ ἀληθινὴ δοξολογία πρὸς τὸν ἐνανθρωπήσαντα Θεὸ.

Τὸ γνῶρισμα τοῦ Χριστιανοῦ

Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι θεωρία. Δὲν εἶναι εὐσεβοφάνεια. Εἶναι πράξη καὶ ζωὴ. Εἶναι «πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη» (Γαλ. ε' 6). Ἀπαραίτητη ἢ πίστη, χωρὶς ὅμως τὰ ἔργα εἶναι νεκρὴ καὶ ἀνενεργός. Ἄν δὲν μεταμορφῶναι τὴ ζωὴ καὶ δὲν τὴν δραστηριοποιεῖ καὶ δὲν τὴν παρακινεῖ σὲ ἔργα ἀγάπης καὶ πνευματικῆς δημιουργίας, τί πίστη εἶναι αὐτή; Πίστη πού δὲν ἐμψυχώνεται ἀπὸ τὴν ὁμορφὴ καλοσύνη, ἀπὸ τὴ συμπάθεια καὶ τὴ συγνώμη, εἶναι ἀδρανὴς καὶ ἀνώφελη. Εἶναι σῶμα χωρὶς ψυχὴ, ἀκίνητη καὶ ἄχρηστη.

Ἡ πίστη θὰ μπορούσε νὰ παρομοιασθεῖ μὲ τὴ ρίζα. Ἐφόσον δὲν παράγει βλάστηση καὶ καρποφορία σὲ ἔργα ἀρετῆς, ἀγιότητας, ἀγάπης, εἶναι ρίζα ξερὴ. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἔργα, ἐφόσον δὲν βλαστάνουν ἀπὸ τὴ ρίζα τῆς πίστεως, εἶναι ἀμφιβόλου ἀξίας καὶ σημασίας. Εἶναι δυνατὸν νὰ γίνονται γιὰ ἐπίδειξη καὶ μὲ ἰδιωτελεῖς σκοποῦς.

* * *

Ὁ Χριστιανισμὸς ἐπομένως δὲν εἶναι εὐσεβὴς φλυαρία οὔτε θρησκευτικὴ ματαιολογία. Εἶναι ἀγιότητα βίου. Εἶναι ἀναγνώριση καὶ βίωση τοῦ πρωτίτου τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἔμπρακτὴ ὁμολογία τῆς θεότητας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ οὐράνιου Πατέρα. «**Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς**» (Ματθ. ε' 16). Τὸ σημεῖο τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ μεταξύ τους ἀγάπη.

«**Ἄν μὴ καὶ βίον προσθῶμεν τῆς πίστεως ἄξιον, τὴν ἐσχάτην δώσομεν δίκην. Καὶ τοῦτο ἔδειξεν... ὁ μακάριος Παῦλος...**» Ἐδειξε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν Ἐυαγγελιστῶν ὁ Χριστός... *Περὶ μὲν γὰρ δογμάτων ὀλιγάκις διαλέγεται: οὐδὲ γὰρ δεῖται πόνου*

τὸ πράγμα· περὶ δὲ βίου πολλάκις, μᾶλλον δὲ πανταχοῦ· διηλεκτικῆς γὰρ ὁ πρὸς τοῦτο πόλεμος, διὸ καὶ ὁ πόνος» (Χρυσόστομος).

Ἄν μαζί μὲ τὴν πίστη δὲν ἔχουμε καὶ βίο ἄξιο τῆς πίστεως, μᾶς λείπει τὸ χρυσὸ στόμα τῆς Ἐκκλησίας, ὅχι ἀπλῶς δὲν θὰ κερδίσουμε τίποτα, ἀλλὰ θὰ τιμωρηθοῦμε αὐστηρά. Κατ' ἐπανάληψη τὴν ἀλήθεια αὐτὴ ἔχει τονίσει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Καὶ ὅχι μόνον αὐτός. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος τὸ διακηρύττει μέσα στὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια. Μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι δεινὸς συζητητῆς τῶν ἀληθειῶν τῆς πίστεως καὶ μεγάλος δογματολόγος καὶ τὸ δόγμα νὰ μὴν ἀγγίζει καθόλου τὴ ζωὴ του. Ἴσως καὶ νὰ γίνεται ἀφορμὴ ἀντιθέσεων, διαπληκτισμῶν καὶ ἐχθρότητας. Νὰ γιατί ὁ Κύριος στρέφει ἀλλοῦ τὴν προσοχή μας: Στὴν ἀγιότητα τῆς ζωῆς καὶ στὴν ἄσκηση τῆς ἀγάπης. Γι' αὐτὰ συνεχῶς καὶ σὲ κάθε εὐκαιρία κάνει λόγο. Γιατὶ ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς ἀρετῆς εἶναι δύσκολος, κοπιαστικός. Συχνὰ ἀπαιτεῖ ἰδρώτα καὶ αἷμα.

Καὶ ὅλα αὐτὰ στὸν Χριστιανισμὸ ἀνακεφαλαιώνονται στὴν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή, στὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης. Ξεκάθαρος καὶ πάλι ὁ Χρυσόστομος καὶ θὰ ἔπρεπε πολὺ νὰ προσέξουμε τὶς ὑπογραμμίσεις του, γιὰ νὰ μὴν ἀστοχῆσουμε στὸ πιὸ βασικὸ σημεῖο τῆς πίστεως μας:

«*Ἀγάπη μὲν καὶ χωρὶς μαρτυρίου ποιεῖ μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ,*

μαρτύριον δὲ χωρὶς ἀγάπης, οὐκ ἂν ἰσχύσειε τοῦτο ἐργάσασθαι. Πόθεν τοῦτο δῆλον; Ἄπ' αὐτῶν τῶν τοῦ Χριστοῦ ρημάτων. Πρὸς γὰρ τοὺς μαθητὰς ἔλεγεν· “Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις” (Ἰωάν. 14' 35). «*Ὅτι δὲ μαρτύριον χωρὶς ἀγάπης οὐ μόνον μαθητὰς οὐ ποιεῖ, ἀλλ' οὐδὲ ὠφελεῖ τι τὸν ὑπομένοντα, ἄκουσον Παύλου λέγοντος· “Ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμα μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι”* (Α' Κορ. 14' 3).»

Μὲ τὴν ἀγάπη καὶ χωρὶς νὰ ὑποστεῖ ὁ Χριστιανὸς μαρτύριο γίνεται ἀληθινὸς μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ. Χωρὶς ἀγάπη καὶ νὰ μαρτυρήσει γιὰ τὸν Χριστὸ τίποτα δὲν ὠφελεῖται. Διότι τὸ σημεῖο ἀναγνωρίσεως τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι οὔτε τὸ μαρτύριο οὔτε τὰ θαύματα. Εἶναι ἡ εἰλικρινὴς ἀγάπη. Θυσίαι χωρὶς ἀγάπη μπορεῖ νὰ ὠφελοῦν τοὺς ἄλλους, ὅχι ὅμως καὶ ἐκεῖνον πού τις ὑφίσταται.

Ἡ ἀγάπη, λοιπόν, ἡ ἀληθινὴ εἶναι βασικὴ καὶ πρώτη ἀρετὴ στὸν Χριστιανισμὸ. Μὲ αὐτὴν ἀποδεικνύουμε τὴν γνησιότητα τῆς πίστεώς μας, τὴν χριστιανικὴ μας ἰδιότητα. Χωρὶς τὴν ἀγάπη δὲν ἔχουμε τίποτα καὶ δὲν εἴμαστε τίποτα. Αὐτὸ δὲν μᾶς διδάσκει μὲ τὴν ἐνανθρώπιση Του ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης, ὁ Κύριος καὶ Σωτῆρας μας;

ZOH Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν. Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντῆς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ «ΖΩΗΣ» 2014

ΠΡΩΤΑ ΑΡΘΡΑ: «Μεγάλη τῆς ἐλπίδος ἡ δύναμις», 1. Ἐπιστρέψου προσευχῆς, 13. «Κλίμαξ δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός», 25. Χριστός: ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου, 37. Δύναμη ἀνυψωτική, 49. Νὰ σκηνώσῃ καὶ στίς ψυχές μας, 61. Στὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, 73. «Ποιὸς εἶναι ὁ πλῆσιόν μου;», 85. «Ἐκαστος βλέπῃ πῶς ἐποικοδομεῖ», 97. «Γενοῦ φιλάνθρωπος», 109. Ὁ δρόμος ποῦ ὀδηγεῖ στὴ Φάτιν, 121.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ: Ὃταν ἡ ἀγάπη «παιδεύει» Α', 6. Ὃταν ἡ ἀγάπη «παιδεύει» Β', 18. Ὃταν ἡ ἀγάπη «παιδεύει» Γ', 30. Ἡ πρώτη Ἀνάστασις, 42. Ἀνάδοχοι καὶ νηπιοβαπτισμός, 54. Ἀγιογραφία ὄχι ζωγραφιά, 66. Συγκρίνονται τὰ ἀσύγκριτα; 78. Λειτουργικὲς ἀπορίες, 90. «Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί;», 102. Ἀπὸ τῆ φθορὰ στὴν ἀφθαρσία, 114. Ἐκτρώσεις καὶ ὑποκρισία, 126.

ΕΘΝΙΚΑ: Ἀγώνας γιὰ τὴν ἐλευθερία, 34. Ἡ Ἱστορία ζητᾷε συνεχιστές, 36. Οἱ σκοπιμότητες καὶ τὰ Σκόπια, 48. Μὲ ὀδηγοὺς τοὺς μαχητὲς τῆς Πίνδου, 103. Στὶς κορυφογραμμὲς τῆς νίκης, 108. Συμπαράστασις στὴν Κύπρον μας, 132.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ: Στὴν Ὁρθοδοξίαν μας, 31. Ὑποδιωγμὸν οἱ Χριστιανοὶ τοῦ Ἰράκ, 96.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ: Τὸ νόημα τοῦ Τριωδίου, 15. «Κλίμαξ δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός», 25. Δὲν ὑπάρχει πᾶς θάνατος, 39. Νὰ σκηνώσῃ καὶ στίς ψυχές μας, 61. Στὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, 73. Ἡ δόξα Του, δόξα μας, 79. Τὸ σύμβολο τοῦ Σταυροῦ, 87. Τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ, 88. Ὁ δρόμος ποῦ ὀδηγεῖ στὴ Φάτιν, 121. Χριστούγεννα, 128. Ἡ Παρθένος Μαρία, 122. Ὁ Ἰωσήφ, 122. «Ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη...», 127.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ - ΑΝΤΙΚΟΙΝΩΝΙΚΑ: Ὑπάρχει καὶ φιλότιμο, 12. Περιμένουν τὸ ἐνδιαφέρον μας, 12. Ψυχικὲς διαταραχές, 12. Βραβεύσεις καὶ βραβεύσεις, 24. «Ὁ ἑλληνικὸς χρυσός...», 24. Διαφθορὰ καὶ σήψη, 36. «Ἄκοὲς πολέμων», 48. Ἡ μάχη γιὰ τὴν εἰρήνην, 48. Ἡ ζωὴ ὑπέρτατο ἀγαθόν, 48. Γιατί τόσοσιν κατὰθλιψη; 60. Ὑποστηρικτὲς τοῦ κιναιδισμού, 72. Καὶ λίγο φιλότιμο, 72. Τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης, 84. Ταξιδεύουμε στὸ ἴδιο καράβι, 84. Οἱ Χωρὶς ἠθικὸν θεμέλιον, 96. Διαγωνίζονται τὸ μῖσος, 96. Νοσταλγοῦν τὸν ψυχρὸν πόλεμον; 96. Πρόεδρος προσωπικότητα, 108. Δὲν θὰ ἀφυπνισθοῦμε; 108. Ὅχι στὴν πολιτικὴν ὀξύτητα, 120. «Δὲν ὑπάρχει θέσις γιὰ σᾶς», 120. Χάθηκε τὸ φιλότιμο; 120. Ἐκτρώσεις καὶ ὑποκρισία, 126. «Παγκοσμιοποίησις τοῦ τρόμου», 132.

ΛΥΧΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΟΙΣΙ ΜΟΥ Ο ΝΟΜΟΣ ΣΟΥ: «Τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι», 2. «Τὸ ὑπὲρ πάντων ὄνομα», 14. «Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται;», 26. «Ἐγὼ οὐκ ἀπειθῶ οὐδὲ ἀντιλέγω», 38. Χτυπᾷ καὶ περιμένει, 50. «Μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα, 62. «Εἰ ἐπὶ ἄνθρωπον ὄρφανον χεῖρα...», 74.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ: Ὁ Δέρκων Γρηγόριος, 11, 23, 35, 47, 59, 71, 83, 95, 107, 119. Ἱεραπόστολοι τῶν

Σλάβων, 51. Ὁκεανὸς ἀγάπης, 67. Χρυσόστομος: ὁ γραβιτίνιος βράχος, 110.

ΜΟΡΦΕΣ: Δημήτριος Πετσιᾶς, 86. Γεώργιος Αὐγερόπουλος, 98. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, 99.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ: Ἡ οἰκογένεια ὑπὸ ἀπειλήν, 12. Ὑπουργὸς μητέρα ἐφτὰ παιδιῶν, 24. Οἱ διαζευγμένοι, 56. Κακοποιοῦνται τὰ παιδιά μας, 60. «Νέες μορφὲς οἰκογένειας», 72. Ἡ οἰκογένεια ἀσπίδα στὴν κρίσιν, 72. «Ἡ πραγματικὴ ὠρολογιακὴ βόμβα», 108. Πεθαίνουν ἕνα ἑκατομμύριον νεογέννητα, 120. Ἐγκλημα στὴν παιδικὴν ψυχὴν, 132.

ΟΜΙΛΙΕΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ: Πυρφόροι καὶ πνευματοφόροι, 4. Τὸ φῶς ἢ τὸ σκότος; 5. Στὸ δρόμον τῆς εὐγνωμοσύνης, 8. Τὰ ἐλατήρια τοῦ ἐγκλήματος, 9. Ὁ ἅγιος πρεσβύτερος Συμεών, 16. Θέματα προσευχῆς, 17. Ὁραία χρόνια ποῦ πέρασαν, 20. Ὁ Χριστὸς χτυπᾷ τὴν πόρταν μας, 21. Ἄνθρωποι τοῦ παραλόγου, 28. Μᾶς παρακολουθεῖ ὁ Θεός, 29. Γιατί νὰ ὑποφέρω; 32. Ἐλευθερία, 33. Ὁ πόθος τῆς ἐξουσίας, 40. Ἡ λατρεία, 41. Μήνυμα ἀφθαρσίας, 44. Χαρά, χαρά, χαρά! 45. Πρὸς τὸν Λυτρωτὴν τῆς, 52. Ἡ Βηθεσδά, 53. Οἱ διαζευγμένοι, 56. Γιὰ νὰ μὴ χάσῃτε τὰ μάτια σας, 57. Γιὰ νὰ προσεύχεται ὁ ὅλος ἄνθρωπος, 64. Τὸ μυστήριον τῆς Πεντηκοστῆς, 65. Ἡ διακήρυξις, 68. Τὸ ἐπάγγελμα, 69. Ὁ ὑπρέτης, 76. Φάροι, 77. Ὁ μέγας ἀδελφός μας, 80. Τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀφάνειας, 81. Τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ, 88. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ: δύναμις Θεοῦ καὶ σωτηρία, 89. Ὅσοι θέλετε νὰ ζήσετε, 92. Ἡ ἐπαφὴ μὲ τὸν Ἰησοῦ, 92. Τὰ ἀποτελέσματα, 100. Ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, 101. Ἐνας μέγας διδάσκαλος, 104. Καὶ στὸ σπῆναι ἀκόμη οἱ δαίμονες, 105. Ἡ συνάντησις, 112. Ἐνα βλέμμα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς πίστεως, 113. «Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῶν», 116. «Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν», 117. Λατρεία, 124. Πῶς θὰ πᾶμε; 125. Χριστούγεννα, 128. Στὴ Ναζαρέτ, 129.

ΠΑΙΔΕΙΑ: Ἐκπαιδευτικοὶ ἄξιοι τιμῆς, 12. Πανεπιστήμιον χωρὶς ντροπὴν, 132.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ: «Τὸ ὑπὲρ πάντων ὄνομα», 3, 14, 27, 63, 75. Ἡ ὁμορφία τῆς προσφορᾶς, 7. Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης, 10. «Μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντα», 19. Συνένοχος κι ἐσύ; 22. Κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα σου, Ἰησοῦ, 43. Βιαστικοὶ καὶ ἀνυπόμονοι, 46. Δὲν θὰ διαψευσθεῖς, 55. Ἡ σωτηρία διὰ τοῦ πλῆσιον, 58. Νὰ γνωρίσουμε τὸν Χριστόν, 70. «Ἦλθον καλέσαι ... ἁμαρτωλούς», 82. «Ἐρημος ἐστὶν ὁ τόπος», 91. Γιὰ ἀσήμαντη ἀφορμὴν, 94. Χριστιανοὶ ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι, 106. Ὅχι τί ἔχεις, τί εἶσαι, 111. Τὰ δάκρυα τῆς καρδιᾶς, 115. Ἡ ἀφοβία νὰ φοβᾶσαι, 118. Μπροστὰ στὸ θαῦμα τῆς ζωῆς, 123. Τὸ γνῶρισμα τοῦ Χριστιανοῦ, 130.

ΧΙΛΙΑΣΜΟΣ - ΑΙΡΕΣΕΙΣ - ΠΟΛΕΜΙΟΙ: «Τολμηταὶ αὐθάδεις», 24. Ἡ ἐπάνοδος τοῦ ἀθεϊσμοῦ, 36. Ἐχάσαν τὸν Θεόν, 36. Στὴν τρίτην θέσιν ὁ Ἰησοῦς Χριστός, 60. «Σημαία τῶν ἀντιφάσεων μας», 60. Μελλοντολόγοι καὶ ψευδοπροφήτες, 84.

ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΨΥΧΗ

ΤΟΝ ΕΠΟΜΕΝΟ μήνα θα έορτασθεί και πάλι η Παγκόσμια Ήμέρα του Παιδιού. Δυστυχώς το ενδιαφέρον για τα παιδιά εκδηλώνεται -έορταστικά κυρίως- μια φορά το χρόνο, ενώ αν ήταν ειλικρινές, θα έπρεπε να μας απασχολούν τα προβλήματα των παιδιών όλο το χρόνο. Πώς μπορεί να γίνεται λόγος για φροντίδα της παιδικής ηλικίας, όταν η αδιαφορία για την ψυχοσωματική υγεία και την αξιοπρέπεια των παιδιών έχει ξεπεράσει κάθε όριο. Δεν είναι μόνον οι πόλεμοι, τα караβάνια των προσφύγων, ή πείνα, ή έκμετάλλευση, το αίσχος της παιδερασίας. Είναι και η ήρωοποίηση επικίνδυνων ινδαλμάτων που σπρώχνουν τα παιδιά σε εξωπραγματικούς κόσμους μυστηρίου, μαγείας, νοσηρής φαντασίας και τρόμου. Ή μήπως δεν είναι έγκλημα κατά της τρυφερής παιδικής ψυχής, όταν από τα πρώτα βήματά της ατενίζει στην τηλεόραση τη βία, το έγκλημα, τη διαφθορά; Θλιβερό το φαινόμενο. Και όμως ο ένανθρωπής Θεός ήλθε στη γη μας, για να εξαλείψει το στίγμα αυτό του πολιτισμού. Νηπίασε για χάρη μας ο άπειρος Θεός. Με το μυστήριο της θείας Σαρκώσεως το Βρέφος της Βηθλεέμ εξύψωσε την αξία της παιδικής ηλικίας. Διακήρυξε, πώς το κάθε παιδί είναι ξμψυκος ναός του Θεού και πρέπει πολύ να σταθμίσουν τις εϋθύνες τους, εκείνοι που άσεβούν σ' ένα τέτοιο άγιο θυσιαστήριο.

«ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ»

Η ΔΙΕΘΝΗΣ τρομοκρατία έχει γίνει το ύπ' αριθμόν ένα αγωνιώδες πρόβλημα της εποχής μας. Άνησυχεί έντονα κυβερνήσεις και απειλεί ακόμα και την παγκόσμια οικονομία. Πάψαμε πια να μιλάμε για άπλη τρομοκρατία, αλλά για «παγκοσμιοποίηση του τρόμου». Οί απειλές για νέα χτυπήματα των τζιχαντιστών σε Εϋρώπη και Άμερική κάνουν τη Δύση να αναζητεί μηχανισμούς συλλογικής ασφάλειας. «Η μάχη έναντιόν της διεθνούς τρομοκρατίας δεν μπορεί να διεξαχθεί μόνο από μία χώρα ή μόνο από μία όργάνωση. Μια συλλογική απειλή απαιτεί συλλογική απάντηση και διεθνή συνεργασία». Πρέπει όμως όλοι να συνειδητοποιήσουν, πώς «κεντρικό ρόλο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας θα διαδραματίσει ή επίλυση των προβλημάτων που την τροφοδοτούν: των περιφερειακών συγκρούσεων, του λαθρεμπορίου όπλων και του όργανωμένου έγκλήματος». Ή αντιμετώπιση έπομένως της τρομοκρατίας δεν γίνεται μόνο με κατασταλτικούς μηχανισμούς. Οί ισχυροί της γής πρέπει να αντιληφθούν, πώς χωρίς την επικράτηση της δικαιοσύνης, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την δίκαιη κατανομή του πλούτου, την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των λαών, θα ματαιοπονοϋν.

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΑΣ

ΤΟ ΘΕΜΑ της κατ' εξακολούθηση κλοπής ή βεβλωσεως των πολιτιστικών θησαυρών της μαρτυρικής Κύπρου και ή αδιαφορία των Διεθνών Όργανισμών για την αντιμετώπισή του, φανερώνει την κρίση, για να μην πούμε την ύποκρισία των Δυτικών. «Η Κύπρος, νησι που καλλιέργησε εδώ και χιλιάδες χρόνια το ώραϊο, χαρίζοντας σ' όλες τις εποχές μεγάλα έργα, από ένα τεράστιο απόθεμα ψυχικού πλούτου και βαθιάς καλλιέργειας, βίωσε με τρομακτική βιαιότητα τη βεβλωση των μνημείων της, την άρπαγή των θησαυρών της, την έκποίηση των άρχαιοτήτων της στα παζάρια του έξωτερικού, από μια Τουρκία που περιφρονεί συστηματικά τις διεθνείς συμβάσεις και κάθε νομιμότητα». Και οί προκλήσεις, από τον άδηφάγο τουρκικό έπεκτατισμό, έπεκτείνονται τώρα με την παράνομη δράση του «Μπαρμπαρός», το όποιο εξακολουθεί να πλέει και να διεξάγει έρευνες έντος της κυπριακής ΑΟΖ. Εϋτυχώς τη φορά αυτή το Εϋρωκοινοβούλιο υιοθέτησε, με εϋρύτατη πλειοψηφία, καταδικαστικό ψήφισμα με το όποιο καλεϊ την Τουρκία να σεβαστεί τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Άς έλπίσουμε πώς και οί άλλοι Διεθνείς Όργανισμοί θα ανταποκριθούν στη δοκιμαζόμενη Μεγαλόνησο.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΧΩΡΙΣ ΝΤΡΟΠΗ

«**Τ**Ο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ της Όξφόρδης ξανάγραψε τον αύστηρο ένδυματολογικό του κώδικα, αφαιρώντας άπλως οποιαδήποτε μνεία στο φύλο των φοιτητών του, πράγμα που σημαίνει ότι μπορούν πλέον οί άνδρες να προσέρχονται ντυμένοι με γυναικεία ένδυμασία και το αντίστροφο. Με άλλα λόγια, σύμφωνα με το νέο κανονισμό, κατά τη διάρκεια εξετάσεων και λοιπών επισήμων έκδηλώσεων, οί φοιτητές θα μπορούν κάλλιστα να έμφανίζονται με φούστα και καλσόν και οί φοιτήτριες με κοστουμι και παπιγιόν, προκειμένου να άποκατασταθεί το αίσθημα άδικίας (!) που τυχόν ένιωθαν όμοφυλόφιλοι φοιτητές. Ή σχετική άλλαγή, άλλωστε, ή όποια έτέθει ήδη σε έφαρμογή, έγινε μετά από αίτημα του φοιτητικού συλλόγου των όμοφυλοφίλων και τρανσέξουαλ του πανεπιστημίου. Στο παρελθόν, ωστόσο, ό ένδυματολογικός κώδικας τηρούσαν αυστηρά και ή παράβασή του τιμωρούσαν άκόμη και με άποβολή». Φαινόμενο άνησυχητικό ή κατάντημα θλιβερό; Και οί φοιτητές αυτοί θα κληθούν αύριο να αναλάβουν υπεύθυνες κοινωνικές θέσεις, ύψηλα αξιώματα, να ήγηθούν Διεθνών Όργανισμών, να χαράξουν το μέλλον του δυτικού κόσμου! Άλλά όταν ή άναισχυντία, ή άνωμαλία και οί διαστροφές νομιμοποιούνται και καθιερώνονται και ό άνθρωπος χάνει τον αυτοσεβασμό του, τότε ή ανθρωπότητα έκφυλίζεται, έκβαρβαρίζεται.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Τιπογραφός 189
114 72 ΑΘΗΝΑ